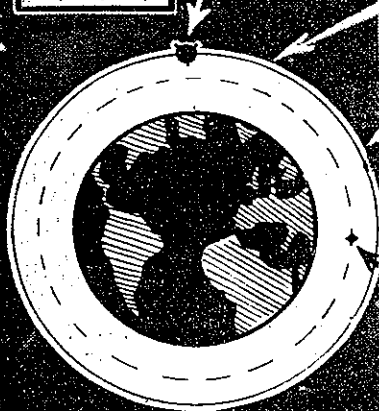

Frank
Jordan

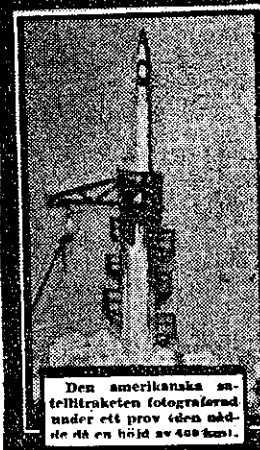
DET HELA SETT FRÅN VÄRLDSRYMDEN:

Sovjets rymdboll!

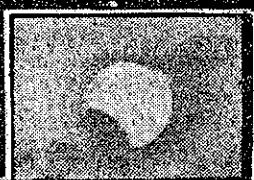

Så här kommer det att se ut om USA släpper lös sin rymdboll under den närmaste tiden:

USA:s rymdboll: (innehåller i storlek och svårare i räckvidd).

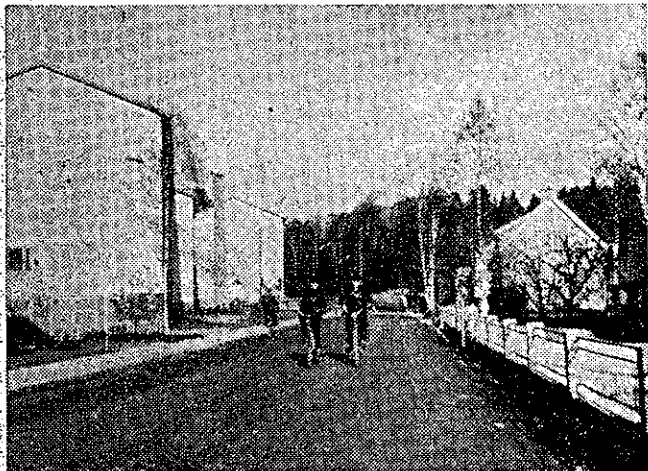
Den amerikanska satellittraketen fotografieras under ett prov (den skådas då en höjd av 400 km).

Man kan emellertid redan nu räkna med, att USA koncentrerar sig direkt på månen (månfärd m. m.) i stället för att fortsätta med sin lilla rymdboll, som ändå bara kan snutta i den ryska satellitens skugga. Det betyder naturligtvis inte att de amerikanska satellitprojekten avskrivs, utan bara att hela fabrikkonstruktionen för tillverkningskaraktär. STRIDEN OM RYMDEN HAR BORJAT FÅ ALLVAR...

ÖC fredag 25 oktober 1957

Asfaltering i Boxholm

Parkgatan i sitt nya skick

Asfalteringen av Parkgatan och Alvkullevägen i Boxholm fram till mejeriet är nu klar. Det var en synnerligen välbehövlig förbättring som därmed skett. Framförallt Alvkullevägen har under många år varit i bedrövligt skick, då den inte tålt den tunga trafiken utan ständigt gått sönder. Dessutom har parkeringsplatsen vid Storgatan asfalterats. Det finns

fler gator i samhället som också behövt ses om, men det får vänta till en annan gång. Vad det gäller bebyggelsen vid Parkgatan så ser den verkligen trevlig ut sedan allt blivit iordningställt. När sedan den planerade nya skolan och centrumhuset kommer på plats så blir det en ur flera synpunkter förmälig samhällsdel.

ÖC lördag 26 oktober 1957

Boxholm

Information om gruppbebyggelse. Kommunalnämnden hade på fredagen inbjudit intresserade till information om den påbörjade gruppbebyggelsen av egnahem. Kommunalkamrer Hans Bäcklund framhöll att man beslutat uppföra 49 fastigheter, varav f. n. 45 kan fullföljas. Kostnaderna blir för fastigheter med källare 53.000 kr. och för källarlösa 51.500 kr., vari ingår tomtkostnader. Den årliga kapitalkostnaden beräknas till 2.126 kr. och driftskostnaden till 1.165 kr., vilket gör cirka 275 per månad. Stort intresse har visats för gruppbebyggelsen och f. n. har man 45 anmälningar. Efteråt gavs tillfälle att ställa frågor, som besvarades av kommunalkamrer Bäcklund, kommunalfullmäktiges ordförande Filip Ökling och kommunalingenjör Ingvar Pettersson.

Skyskrapans puls

Skyskrapan "Empire State Building" i New York har nyligen fått sin puls tagen. Det skedde genom att man placerade ett mycket känsligt instrument i 85:e våningen. Det visade sig, att byggnaden vibrerar med mellan 7 och 8 svängningar i minuten. Andra New York-byggnader svängde ända upp till 50 gånger i minuten. Det finns inte någon byggnad som är fullkomligt stel och orörlig, men denna skyskrapa är det nästan. Dess 102 våningar och 36.500 ton hålls ihop av ett elastiskt stålskelett, som tillåter att den ger efter en smula för kraftiga vindstötter, samtidigt som deras verkan blir så liten som möjligt.

SKVADRONSCHEFEN

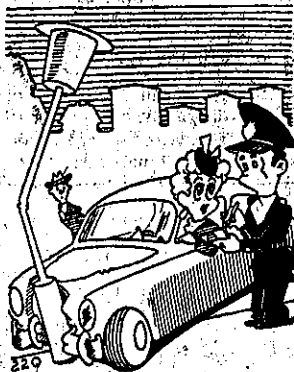
Inspekterar stallet vid utfodringen och finner därvid att hästarna inte får mer än ett och ett halvt kilo havre per häst mot den i föderordningen föreskrivna rationen om två och ett halvt kilo. Han förehåller stallkorpral Lans det felaktiga i dylikt förfarande, men Lans är inte den som är svarslös. — Jo, röttmästarna, di får allt vad di ska ha, för så di stjäl så förgrömmat för varann!

ÖC onsdag 2 januari 1957

Köpingarna:

Boxholm: Ekeby norra: F. 8, d. 7, infl. 36, utfl. 58. Folkm. 645. Minskn. 21.
Ekeby södra: F. 52, d. 52, infl. 151, utfl. 141. Folkm. 3.509. Ökn. 10.
Summa: F. 60, d. 59, infl. 187, utfl. 199. Folkm. 4.154. Minskn. 11.
Flinspång: F. 195, d. 95, infl. 1.068, utfl. 703. Folkm. 14.147. Ökn. 465.
Hultsfred: F. 82, d. 30, infl. 312, utfl. 231. Folkm. 4.000. Ökn. 133.
Valdemarsvik: F. 41, d. 26, infl. 189, utfl. 215. Folkm. 3.355. Minskn. 11.
Virserum: F. 63, d. 37, infl. 157, utfl. 174. Folkm. 3.823. Ökn. 9.
Järeda: F. 18, d. 7, infl. 46, utfl. 55. Folkm. 1.115. Ökn. 2.
Summa: F. 81, d. 44, infl. 203, utfl. 229. Folkm. 4.938. Ökn. 11.
Atvid: F. 119, d. 66, infl. 462, utfl. 297. Folkm. 7.374. Ökn. 218.

Hur?

— Körkort — hur tror ni att jag skulle kunnat få körkort så som jag kör!

ÖC onsdag 16 jan. 1957

Konsumtionsföreningen Arbetsnärns Ring i Boxholm förmedlade under 1956 varor för 3.446.666 kr. I jämförelse med 1955 innebär detta en ökning med 190.567 kr. Största ökningen redovisar snabbköpsbutiken Storgatan 20, som haft en omsättning på 795.508 kr., en ökning med 78.843 kr. eller 10,7 procent. Butiksgruppen i Flemminge med tre avdelningar har ökat 38.216 till 449.073 kr. I Strålsnäs uppgår ökningen till 24.417 kr. eller 9,4 procent, och Blåviks butiken har ökat med 8.444, 7,2 procent, till 96.161 kr. Textilavdelningens försäljning har ökat med 12.084 kr., 4,6 procent, till 274.616 kr. Järnvarvdelningen har haft en omsättning på 236.356 kr. Första halvåret drevs denna försäljning på butiken Inköpstjänst och därefter genom den nyförvärvade Boxholms järnhandel. I jämförelse med 1955, då hela järnförsäljningen skedde genom Inköpstjänst, innebär resultatet en omsättningsökning med 20.953 kr.

Boxholm

Saluhallen — gammal byggnad som rüs

Saluhallen vid 1940-talet

I samband med att saluhallen vid Parkgatan rivs försvinner en särskilt för de äldre köpingarna välbekant byggnad ur samhällsbilden. Kamrer Ernst W. Willner, omtalar att den uppfördes omkring sekelskiftet av Boxholms AB och placerades då framför martinverket. Bakom saluhallen fanns också en ställbyggnad, där bönderna ställde in sina hästar. I och omkring saluhallen rådde det därför på torgdagarna en livlig kommers.

1917 flyttades saluhallen till torget. Bolaget behövde marken där den stod för industriländamål och överlät byggnaden utan kostnad till municipalsamhället. På torget var saluhallen sedan placerad till 1940, då den fick lämna plats för kommunhuset. Den flyttades till sin nuvarande plats vid Parkgatan och har där tjänstgjort som garage och förråd. Genom den senaste bebyggelsen har byggnaden åter kommit ivägen och kommunalnämnden har beslutat att sälja den för rivning.

Det är många köttstycken, trädgårdsalster m. m. som gått över disken i saluhallen. Förutom av ortens affärsmän anlätades den också av flera utomstående affärsidkare. Förra charkuteristen Gustaf Frej omtalar att han en kortare tid sålde varor i saluhallen. Andra som också använde sig av denna var Hans Strömberg, Hjalmar Andersson, Hagby, Erik Larsson, Strålsnäs, och Konsum. Hästkött såldes av Karlsson i Mjölby och trädgårdsprodukter av Lindgren, Flemminge herrgård, och Karlsson, Boxholms säteri.

Thor

80 måndag 1 april 1957

Fiskeklubben får egen fiskestuga. Boxholms sportfiskeklubb höll på lördagen årsmöte. Medlemsantalet är 312 och kassan har omslutit 4.809 kr. Utplantering har skett av 50.000 gäddyngel, 10.000 laxörring och 5.000 bäckrödingyngel. Vidare har förekommit en fiskeutflykt till St Anna skärgård samt anordnats KM i pimppling. Styrelsen omvaldes med brukstjänsteman Carl-Erik Carpholm som ordförande. Man beslutade inköpa vissa inventarier på torpet Bockön i Sommen, som helt upplåtits till klubben av Boxholms AB. Bockön ligger mitt i klubbens fiskevatten och blir säkert ett efterlängtat utflyktsmål. Vidare diskuterades förslag om att utöka fiskevattnen samt ansögs 1.500 kr. för inköp av nya båtar. Kapten Curt Linde, Linköping, visade fiskefilmer och berättade historier.

Resterna av en grav från Hedenhöj på en klippholme i Andersboviken i Blåvik

Urinvånarna i Sommenbygden

Den första invandringen till Östergötland har enligt forskningen skett från två håll. Från väster och söder, över Småland och Västergötland, har det ena invandrarfolket kommit. De var hemma i konsten att odla säd och uppföda boskap och sökte sig därför till de delar av Östergötland, som bäst lämpade sig för dessa näringar. Slättbygden har befolkats av denna folkstam, som där fann en natur där de kunde leva och trivas.

Från de tidiga boplatserna i östra delen av landskapet har den andra invandringen skett. Där bodde ett jägar- och fiskarfolk, som sökte sig efter floder och sjöar allt längre in i landskapet. De uppsökte platser där det fanns möjlighet till fiske och jakt på vilda djur. Vid sjön Sommen fanns dessa förutsättningar i rikt mått. Sjön gav riklig lön för mödan, och skogarna runt omkring var hemvist för matnyttigt viltbråd av alla slag. Den skillnad, som finns i natur och kynne hos slättbygdens folk och hos skogsbygdernas, torde kunna bero på denna artskillnad, som sträcker sig tillbaka ända till den yngre stenåldern, för ca fyra tusen år sedan.

Invandringen till Sommenbygden skulle, alltså troligast ha skett österifrån, uppefter Svartån eller andra vattendrag, t. ex. över Kindasjöarna och småsjöarna i Kisa och Malexander. De första in-

byggarna var ett fiskar- och jägarfolk, som hade ringa eller ingen beröring med de jordbrukande folk, som hade sökt sig till slätten och bosatt sig där.

En senare tid har väl fört med sig nya vanor och andra tankesätt i släktens liv och handlande. Tron på att alla, som inte var av den egna stammen, under alla förhållanden var ens fiende, försvann, kristendomen jämnade ut vägarna, och så har de båda invandrarfolken förenats till våra dagars svenskar, östgötar och smålänningar.

I sanning, det är en märklig väg, som vår historia talar om, en utveckling från de första invandrande naturfolken fram till våra dagars bebyggare av samma mark där våra förfäder en gång levde och förde sin kamp under helt andra förhållanden än dem, vi är vana vid.

S. L.

80 måndag 15 april 1957

Abborre gav bil i vinst

BORLANGE 14/4. Pimpeltävlingarna har blivit den verkliga folksporten i Dalarna och på söndagen var tusentals människor ute på isarna. I Älvdalen tävlade 1.000 amatörfiskare inför 3.000 åskådare och segren Lars Hedberg, Älvdalen, fick för en abborre på 1½ kg en bil som pris. Något blygsammare priser hade man i Vämhus där 387 fiskare ställde upp på Orsasjön. Segren fick en moped och andra pristagaren en cykel. I Mora tävlade 307 personer på Siljan och av dessa fick 37 fisk. En Morabo som drog upp en gädda på 1.045 gram fick en radioapparat. På sjön Bäljen i Dalarna tävlade 240 av vilka 47 fick fisk. (TT)

Boxholm

Boxholms brandkår fick på tisdagen rycka ut och släcka en gräsbrand på en nyplanterad skogsfälla intill Sättertorp. Ugefär 1.000 kvm. markyta avbrändes. Skadorna var obetydliga. Elden har troligen uppstått genom barns lek med tändstickor.

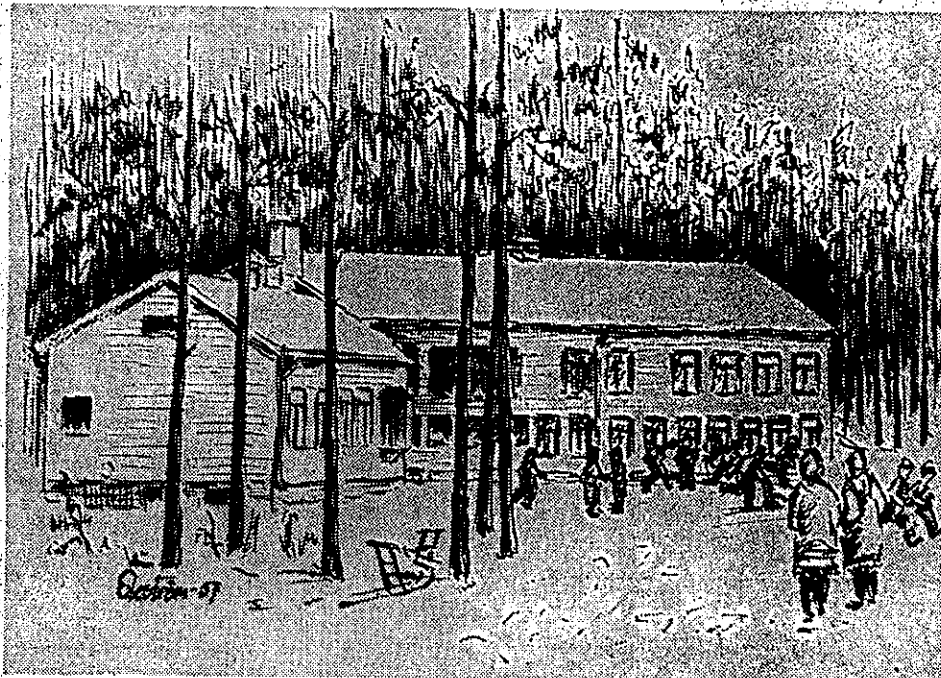
Papperssäckssystemet med hämtning och tömning av köksavfall och sopor i kommunal regi, som tillämpats sedan 1 april, har hittills fungerat tämligen bra, omtalar kommunalingenjör Ingvar Pettersson. Ännu är systemet så nytt att man inte vet riktigt hur det kommer att slå ut i längden, men ännu har i varje fall inget kommit fram som talar emot det. Endast en kommun i Boxholms storleksordning har tidigare gått in för papperssäckssystemet, som är överlägset andra system när det gäller hygien. För att resultatet skall bli så bra som möjligt uppmanar de kommunala myndigheterna samhällsborna att följa gjorda anvisningar. Bl. a. är det av vikt att säckhållarna placeras skuggigt och lättåtkomligt. Allt avfall bör också paketeras. Entreprenör för renhållningen är hr Alf Runtegen.

80 torsdag 8 maj 1958

Vårkollrig ko i Malexander valde friheten

Vid Högho i Malexander orsakade en vildsvin ko på måndagen och tisdagen gårdens folk åtskilligt besvär. Kon hade på söndagen inköpts i Kisa och fraktades på måndagsmorgonen i bil till Högho. Om det var första kontakten med den förenade våren eller om det var bilfärden på den krokiga vägen från Kisa som gjorde kon vildsvin är inte lätt att säga. Vid avlastningen gick kon till anfall mot hr Olle Eriksson, som kastade omkull. Vid en förnyad attack med hornen måste denne släppa greppet om repet, varpå djuret snabbt utnyttjade sin frihet och sprang till skogs. Man letade sedan hela dagen och sökandet fortsatte på tisdagen. Först vid 22-tiden upptäcktes kon alldeles i närheten av gården av en Malexanderbo. Denne smög sig in på djuret, men kon var ändå raskare i vändningarna och det blev ånyo högsta fart mot djupa skogens frihet. När en gårdsgård skulle forceras lyckades emellertid den löpstarke förföljaren få tag i grinsrepet. Han drog omkull kon och höll henne sedan på mattan tills förstärkning kom. Till historien hör att på onsdagen var den vildsvinta kon så matt att hon inte lyckades springa, att bås utan måste hjälpas upp.

Folkminskningen svårt problem för Södra Göstrings storkommun

Kommunens kostsammaste projekt under femårsperioden har varit den nya skolan i Malexander

Södra Göstring är ovanligt rikt på vackra platser. Samtliga tre delkommuner, som bildar storkommun, är kända för sina fagra nejder: Asbo för sin mångomjungna Asbodalen, Malexander och Blåvik för sina vackra vyer och stränder utmed sjön Sommen. Allt detta är kära ting för den infödde Södra Göstringsbon, men det ger inte levebröd för morgondagen, även om 8C-medarbetaren hittar kommunalfullmäktigeordf. hr Anders Polstam över ett pinnehal på Sommen, när vi en lördagseftermiddag hälsar på för att höra hur man haft det inom storkommunen under den första femårsperioden.

Nej, levebrödet får man i huvudsak från jordbruket och skogen, som emellertid genom rationaliseringar ej behöver så mycket folk längre. Någon industri- och handelsverksamhet att tala om får man inte lyckats få till stånd — hur välkommen en sådan än skulle vara för att i någon mån kunna hämma den olyckliga befolkningsutvecklingen inom kommunen.

— Ja, visst skulle vi behöva industrier för att kunna behålla folket, säger hr Polstam sedan vi lämnat fiskafängel, vilket inom parentes sagt gav klen resultat, och sjunkit ner framför en muntert sprakande brasa, som fru Maja Polstam ordnat till inne i "storstugan". Det där med industrier är emellertid ingen lätt sak,

inträngda som vi är mellan Mjölby och Boxholm. I Strålsnäs har vi ju annars goda möjligheter att

sedan vi fått ordnat med vatten och avlopp. Det allra tråkigaste är ju att det i huvudsak är yngre folk som flyttar ifrån oss. Men säg den som kan hur man skall kunna komma tillrätta med problemet...

Hr Polstam understryker att samarbetet inom de kommunala styrelserna och nämnderna varit gott och att alla viktigare beslut kunnat fattas i samförstånd. Södra Göstring har decentraliserad förvaltning, vilken har fungerat utomordentligt bra. Detta har varit möjligt tack vare att man haft kunnigt och villigt folk att ta hand om uppgifterna. Den största bördan har folkskollärare Sven Malmqvist, som är kommunalnämndens ordförande, burit.

— Självfallet kommer vi betydligt billigare undan på det här sättet. Det är inte några billiga saker om man skall ha kommunalkontor och fast anställd personal. Så länge vi kan få folk att ta sig an de olika uppgifterna så blir det inte heller någon ändring.

Bland de viktigaste åtgärderna under femårsperioden nämner hr Polstam uppförandet av en ny skola i Malexander för 400.000 kr. samt vatten och avlopp i Strålsnäs för ca 300.000 kr. Vidare har brandväsendet upprustats med två nya brandbilar för en kostnad av 30.000 kr. Arbeten som väntar på att komma till stånd är uppförandet av en byggnad i Strålsnäs inrymmande bl. a. polis- och brandstation, ombyggnad av Asbo kyrkskola och vatten- och avlopps-

med beror på de besvärliga länemöjligheterna, slutar hr Polstam.

Sven Malmqvist: Svåra skolfrågor att lösa

Storkommunens "finansminister" kan folkskollärare Sven Malmqvist gott kallas för. Som kommunalnämndens ordförande har han en hand med i det mesta som rör kommunen. Vi har bl. a. bett honom sammanställa några siffror, som visar hur befolkningsutvecklingen varit under fyra femårsperioder. Dessa siffror understryker på ett skrämmande sätt hr Polstams uttalande i denna fråga. I de tre delkommunerna fanns det vid årsskiftet 1936—1937 2.731 personer och vid det senaste 1.839, alltså en minskning med 892 personer, därav kommer på Asbodalen 28 proc., på Malexanderdelen 35 och på Blåviksdelen 43 procent. Under de tre första femårsperioderna utflyttade i medeltal 202 personer, medan utflyttningen under den sista har uppgått till 286, vilket betyder en avsevärt stegrad utflyttning! Om man däremot ser på skattekrönorna har utvecklingen varit den rakt motsatta. Dessa uppgick för 20 år sedan till 7.813 men är nu uppe i 61.000!

— Vi har strävat efter och kommer även i fortsättningen att arbeta för att få en så stabil ekonomi som möjligt, säger hr Malmqvist. Bl. a. har vi byggt upp en skatteregleringsfond om 370.000 kr. och en investeringsfond om 190.000 kr. Det är säkrast att se

inte lett till minskat antal skattekrönor, men det är självklart att skulle invånareantalet fortsätta att gå ner så kommer vi förr eller senare i ett sämre läge.

Någon patentmedicin om hur kommunen skall komma tillrätta med befolkningsminskningen har inte heller hr Malmqvist, men understryker att man i fortsättning en kanske kan stimulera till ökad egnahemsbebyggelse, framförallt i Strålsnäs. Man har härifrån goda förbindelser med såväl Mjölby som Boxholm.

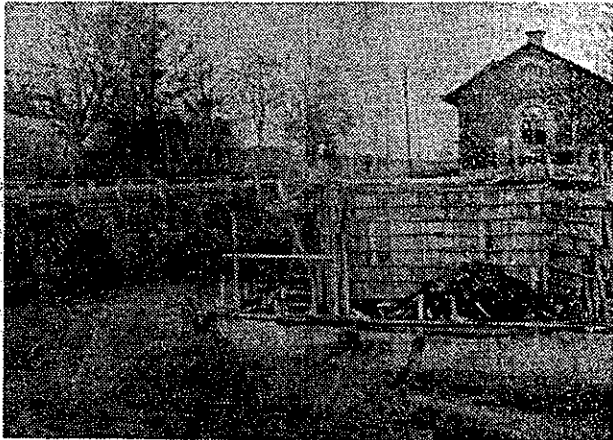
— En svår fråga blir i framtiden hur vi skall kunna lösa skolproblemen, framhåller hr Malmqvist till sist. Vår kommun är för liten att på egen hand kunna ordna en enhetsskola. Det troligaste är väl att vi härvid får söka samarbete med Boxholm. I samband härmed blir det självfallet en hel del ingripanden i kommunens skolväsende.

Blåviksrost: Vi måste dra lasset tillsammans

Blåvik med sina få 200 personer får av olika orsaker finna sig i att komma litet i skymundan, men det hindrar inte att man har en stark representation i fullmäktige, nämligen fyra representanter, två bondeförbundare, en högerman och en socialdemokrat.

— Jo, nog har vi god representation i fullmäktige, men då vi inte haft några större frågor att föra fram så har väl dessa inte kunnat göra så mycket, säger kommunalnämndens ledamoten, hemmansägare Erik Andersson, Hårdaholmen, vilken axlat sin fars mantel som kommunal förtröendeman. Inte såg vi med så värst blida ögon på storkommunbildningen, och allra helst skulle vi förstås ha velat stå kvar som egen kommun. Men erfarenheterna har visat att denna reform varit nödvändig och lycklig ur flera synpunkter. Även om vi inte kan få så mycket med av kakan så måste vi ändå försöka dra lasset tillsammans, och det har ju gått bra hittills. Från vår bygds synpunkt är bidraget på 3.000 kr. till det enskilda vägbygget till Arnäs det mest glädjande. Den största avsaknad

Ny bro över Huruån i Asbo

Den nya bron uppförs strax intill den gamla stensatta valvbron

Den gamla vackra stensatta bron över Huruån i Asbo har snart tjänat ut. I samband med vägomläggningen i Strålsnäs har en ny bro byggts över ån, endast några meter från den gamla. Folkskollärare Sven Malmqvist, Hultekil, har ur äldre protokoll funnit att beslut om att bygga denna bro fattades vid sockenstämma 22 oktober 1809 och arbetet skulle påbörjas nästkommande vår. Till att utföra arbetet utsågs en stensättare från Björke. Historien berättar att denne skulle få hjälp med framforslingen av erforderlig mängd sten av bönderna, men

hjälp blev inte vad stensättaren hade räknat med, varför han klagade häröver. Emellertid kom bron till stånd och har nu i snart 150 år utgjort en betydelsefull länk i bygdens vägväsende. Hr Malmqvist omtalar vidare, att hembygdsföreningen gärna sett att bron kunnat bevaras, men då föreningen i så fall själv finge stå allt ansvar för den har man måst avstå från sina planer. Det finns emellertid flera vackra stensatta broar i närheten, bl. a. vid vägen till Grönlund, vilken man i stället hoppas skall kunna bevaras.

Boxholms AB:s försäljning ökade kraftigt under 1956

Boxholms AB ökade 1956 sin försäljning till 38,1 miljoner kronor (f. å. 34,7). Årets avkastning blev 1,23 miljoner (1,25). På detta resultat har en av lagerökning förändrad höjning av lagerreserven inverkat. Utdelningen föreslås till oförändrat 7 proc.

Då uppförandet av det kombinerade medel- och finvalsverket, vars första etapp beräknas vara färdig 1960, kommer att kräva betydande belopp, måste största försiktighet i utdelningspolitiken iakttagas särskilt med hänsyn till nuvarande kreditrestriktioner, sågs det i förvaltningsberättelsen.

Intäkterna blev 7,39 miljoner (7,26) varav på industrirörelsen 4,52 miljoner (4,67) och på skogar och lantbruk 2,72 miljoner (2,50). Till skatter och investeringsavgifter gick 2,51 miljoner (2,61). Avskrivningar gjordes med 1,10 miljoner (0,90), varav på maskiner och inventarier 0,84 miljoner (0,64). Till den beskattade regleringsfonden avsattes 0,40 miljoner (0,50) och till pensionsstiftelsen 1,50 miljoner (f. å. 1,40 miljoner till investeringsfonder).

Till förfogande står 1,91 miljoner (1,61). Den föreslagna utdelningen är i anspråk 0,78 miljoner (=). Till reservfonden föreslås 0,20 miljoner (0,18) och 0,93 miljoner (0,93) balanseras.

Medelantalet anställda var 7,228 (7,203) per månadslönen 12,8 miljoner (10,9).

På egna skogar avverkades 100 000 kubikmeter (85 000).

Från egna gruvor såldes 68 041 ton slig och slinter (68 641) och 19 832 ton styckemalm (8 219) och i järnverken tillverkades bl. a. 31 538 ton marlingöt (27 331) och 21 936 ton valsjärn och manufaktur (21 012).

Balansräkningen slutar på 28,0 miljoner (24,4).

8C fredag 31 maj 1957

Boxholm

Boxholms allmänna sjukkasse har omvalt styrelsen med hr Carl Stenqvist som ordförande. Nyvald revisor blev hr Anton Johansson. Antalet anslutna medlemmar har under året minskat med 84 till 4 660, motsvarande 77,6 procent av invånarantalet (5 999). Sjukkassans utgifter har uppgått till 467 599 kr., därav till sjuk- och moderskaphjälper 423 269 kr. Ett överskott av 28 120 kr. har tillförts sjukhjälpfonden.

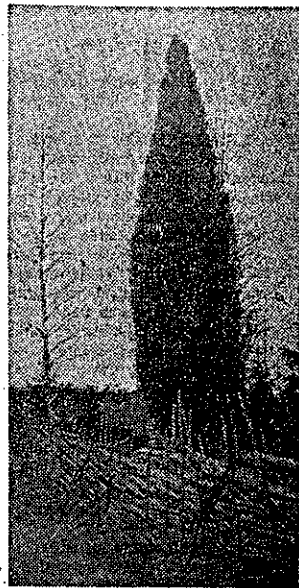
8C onsdag 29 maj 1957

Boxholm

Taxeringsresultatet för Boxholms köping visar till statlig taxering en sammanräknad nettoinkomst av 16 671 580 kr. (föregående år 15 781 000), taxerad af komst 14 216 710 kr. (13 815 180), till kommunal taxering taxerad inkomst 16 139 950 kr. (15 505 550) samt beskattningsbar förmögenhet 5 573 800 kr. (5 822 300).

8C måndag 13 maj 1957 11

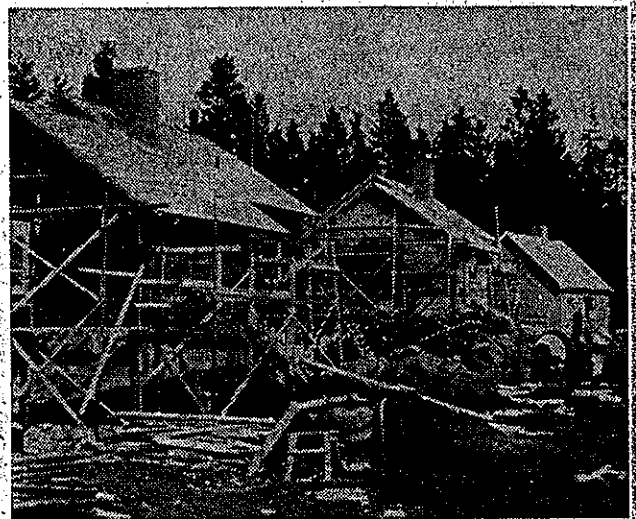
Vägidyll i Mossebo

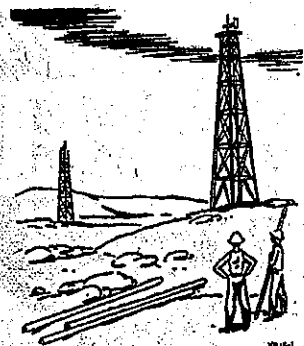
Vid vägen Ljungstorp-Mossebo växer denna vackra en på Sörgårdens ägor i Sandkulla.

8C måndag 29 april 1957

Boxholm har fått 35 nya lägenheter hittills i år

Under fjolåret tillfördes bostadsmarknaden i Boxholm 46 nya lägenheter och i år har hittills 35 nya kunnat tas i bruk, framgår av en artikel på en av dagens Boxholmssidor på sidorna 14 och 15. Trots dessa ganska goda tillskott är det alltså stort behov av bostäder. Här en bild från egnahemsbebyggelsen vid Enestigen.

I ISRAEL hämtar man vatten från 1.000 m djup för bevattningsändamål. Med hjälp av elektriska mätningar av jordytan kan man fastslå hur djupt man måste borra för att finna vatten. Vanligen är dessa borrhinar mycket dyrbara men där de innebär den enda möjligheten att få vatten betalar de sig likväl, speciellt i ett land som Israel, där stora uttorkade områden kan förvandlas till fruktbart jordbruksland genom konstgjord bevattning.

Många nya bostäder i Boxholm men behovet är alltjämt stort

Bostadsmarknaden i Boxholm tillfördes under 1956 46 nya lägenheter och i år har hittills 35 kunnat tas i bruk — här inräknat även egnahem. Trots dessa förhållandevis mycket goda tillskott råder det tyvärr alltjämt stort behov av bostäder, vilket bl. a. kommit till synes när det gäller teckningen för insatslägenheter i det av Riksbyggen planerade fastighetsbygget i kvarteret Länken samt till den likaså planerade seriebebyggelsen för egnahem.

För det största lägenhetstillskottet har stiftelsen Kommunala bostäder svarat genom sina två stora fastigheter vid Parkgatan. Den första av dessa (27 lägenheter) blev färdig förra året, medan den andra (30 lägenheter) har blivit inflyttningsklar nu i vår. Fastigheterna ligger i omedelbar anslutning till varandra och har gemensam värmecentral, vilket givetvis förbillar värmekostnaderna. De är uppförda i tre våningar och har vanlig standard och komfort. Sådant som kylskåp, parkettgolv, tvättstuga m. m. räknas inte längre som lyx.

De största lägenheterna i den senast uppförda fastigheten är om två och ett halvt rum och kök. Sådana lägenheter finns det tre. I övrigt rymmer den 21 tvårummare, 4 pensionärslägenheter samt 2 om rum med kokvrå. Planlösningen är förnämlig, kanske framförallt i tvårumslägenheterna.

Huvudentreprenör för bygget har varit David E. Johansson och Söner, Tranås. Målningsarbetet har utförts av Målerifirma Lenart Nordqvist, Boxholm, elinstallationerna av Malmgrens Elektriska, Boxholm, plåtslagerarbetena av Sommens bleck & plåtslageri och glasningen av AB Tranås glasmästeri.

Livligt på egnahemsfronten

Ett påfallande stort intresse har visats för uppförande av egnahem. Det är nog bra att få bo i en hyreslägenhet och slippa allt besvär med städning, eldnings m. m., men känslan för att få bo under eget tak är alltjämt stark. Men nog kostar det dryga pengar att bygga eget, allra helst när man har så svåra markförhållanden som varit fallet vid Enestigen. Här har man så att säga fått bygga på rena rama hälleberget. När husbyggarerna också gärna velat ha källarvåning så har sprängningskostnaderna blivit mycket dyra, upp till 6.000 kr., vilket givetvis i sin tur gjort att slutsumman för byggnadskostnaden blivit i många fall mycket hög.

Byggmästare Tage Thudén, Boxholm, har sedan ett år tillbaka uppfört 15 egnahem i samhället. — Så gott som alla fastigheter är uppförda i tegel, vilket fördyrar byggnadskostnaden med ca 2.000

kr. pr hus, omtalar hr Thudén för Correspondenten. De två tusenlapparna betalar man emellertid gärna då man vet att man sedan har underhållsfria väggar många år fram-

menderade 1½-planstypen, vilken ställer sig 7.000—8.000 kr. billigare. Uppför man en sådan fastighet har man senare möjlighet att inreda en vindsvåning till rimlig kostnad.

över. Man kan annars märka en tydlig tendens till att många vill frångå den tidigare så populära 1½-planstypen. I stället väljer man den av bostadsstyrelsen rekommenderade 1½-planstypen, vilken ställer sig 7.000—8.000 kr. billigare. Uppför man en sådan fastighet har man senare möjlighet att inreda en vindsvåning till rimlig kostnad.

— När det gäller byggnadsmaterial så utgör den nya fiberplan- kan en välkommen nyhet, framhåller hr Thudén vidare. Den är synnerligen lättarbetad och ställer sig faktiskt förmånlig i pris. Jag har uppfört en fastighet i sådant material och har enbart goda erfarenheter därav.

Seriebebyggelse påbörjas i sommar

Inom de kommunala organen arbetas det för fullt med förber-

delserna för den planerade seriebebyggelsen av egnahem i Fällhagsområdet. För ändamålet har avtal träffats med Boxholms AB om inköp av ett tomtområde omfattande ca 33.500 kvm. Det blir 22 egnahem som kommer att uppföras här. Eftersom inga gator eller ledningar finns framdragna kommer kommunalfullmäktige i kväll att få ta ställning till kommunalnämndens framställning om anslag på 27.000 kr. till gatubyggnader samt 53.000 kr. till vatten och avloppsledningar.

In i byggnadsbilden kommer också det av Riksbyggen planerade flerfamiljsbygget i kvarteret Länken om 45 lägenheter i två huskroppar, vilket skall påbörjas efter halvårsskiftet. Vid Boxholms bruk pågår också uppförandet av ett nytt modernt valsverk, så nog kan man med rätt tala om en livaktig byggnadsfront. En enda sak stör den goda bilden och det är att man inte lyckats att planera de olika byggnadsföretagen så väl att de passar in i varandra. Nu har tyvärr ett par månaders uppehåll uppstått fram till nästa storbygge kommer igång, vilket gör att en del arbetare går sysslolösa.

Thor

Parkgatan har genom de nya förnämliga flerfamiljshusen fått ett helt nytt ansikte

Boxholm

Ekeby kyrkobrodrakar 25 år

I anslutning till söndagens högmässa i Boxholm firar Ekeby kyrkobrodrakar sitt 25-årsjubileum, varvid prosten Sixten Dahlquist predikar. Efter högmässan följer samkväm i församlingshemmet, till vilket närliggande kårer inbjudits.

Två av kårens medlemmar, förre slöjdsläraren C. O. Johansson och lantbrukare Harald Gustavsson, har tillhört kåren ända sedan starten.

Varav den förre som ordförande i 22 år tills han för tre år sedan överlämnade den posten till lantbrukare Ernst Karlsson. Hr Johansson, som snart går mot de nittio åren, kommer väl ihåg hur det var vid starten.

Efter flera försök att få till stånd en kyrkobrodrakar på platsen togs saken upp på allvar 10 maj 1932 i samband med predikan av taxeringskommissarie K. G. Fellenius, Stockholm, som var en av landets ivrigaste förespråkare för kyrkobrodratanken. Vid ett efterföljande möte i den gamla blåbandslokalen på Nygatan bildades Ekeby kyrkobrodrakar och fick åtta medlemmar. Under de 25 åren har en regelbunden mötesverksamhet bedrivits, huvudsakligen i hemmen. Kyrkoherde Harry Alm var under många år en hängiven vän av kåren och stödde densamma på allt sätt. Även församlingens övriga prästmän har varmt intresserat sig för verksamheten och medverkat vid sammankomsten. En lång rad prästmän har också besökt kåren.

— Det är en stor tillgång för församlingen att ha en kyrkobrodrakar, som ju arbetar för svenska kyrkan och egen uppbyggelse, framhåller kyrkoherde B. Bruzeus. Inför jubileet vore det ett önskemål att flera ville komma med i kåren, medelåldern är nu ganska hög. Vi hälsar därför yngre medlemmar varmt välkomna till oss, slutar kyrkoherden.

Thor

Mozartopera i Linköping

Carrie Nilsson som Blonde i Enleveringen ur Serailjen

När Sven Jerring gick i skola i Boxholm...

Många Boxholmsbor i 60-årsåldern känner säkert igen sig på det här skolfotografiet, vilket togs 1904 utanför den gamla skolbyggnaden vid Centralskolan i Boxholm. Bland de till ett hundratal uppgående eleverna märks bl. a. Sven Jerring, som ett par år gick i skola i Boxholm. Han står näst ytterst till vänster. De två lärarna är Anders Knutsson och Hugo Stenström

8C lördag 11 maj 1957

Boxholm

Typförslag på egnahems- villor har fastställts

Kommunalnämnden i Boxholm har tillstyrkt brandchefens framställning om anskaffande av en luftkompressor. Det föreslogs att för ändamålet anvisas 2.000 kr. Vidare beslöts att bekosta grodmansutbildning för en brandman. Med anledning av ansökningar till den lediga polismannatjänsten i Boxholm beslöt nämnden instämma i polischefens förord för polisman Birger Persson, Falun. Nämnden beslöt föreslå inköp av trädgårdsmöbler till Svartå samt att undersöka möjligheterna av att ordna en plantering där. Nämnden fastställde typförslag på egnahems-villor för det beslutade seriebyggandet. Man stannade för sju källarlösa egnahem med fasadtegelbeklädd samt 23 enplansvillor med källare, dessa senare villor med ytterväggar i träpanel. För dessa villor, som skall uppföras i den första byggnadsetappen beslöts att omgående infordra anbud.

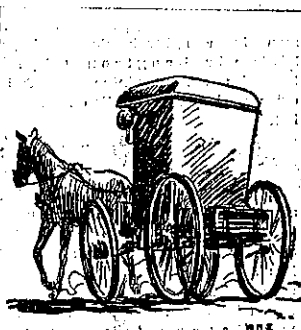
För installation av el-mätare, för varje särskild lägenhet i pensionärshemmen vid Malexander-vägen, föreslogs att 6.500 kr. anvisas. Svenska BP:s begäran om att få nedlägga ytterligare bensincistern vid anläggningen på köpingens tomt vid Järnvägs-gatan av-slogs.

Då det vid lantmäteri och av-styckningsförrättning av mark för kyrkogårdsutvidgning i Boxholm framkommit att det nuvarande tomtrådet för kyrka och kyrkogård av Boxholms AB skänkts till Ekeby kommun och därför nu i juridiskt hänseende tillhör Boxholms köping, förelåg ett förslag från vederbörande lantmätare att köpingen skulle avstå denna äganderätt till Ekeby församling, vilket också kommunalnämnden tillstyrkte.

Köpingens borgen för statligt bostadsförbättringslån beviljades i ett fall och borgen för egnahemslån beviljades fyra personer. I ett fall beviljades borgen för ombyggnadslån.

Man beslöt låta utföra projektering av 10:e och 11:e etapperna för vatten- och avloppsledningsarbeten. Dessa omfattar ledningar från Österskogsvägen och till befintlig ledning vid Flemminge valsverk samt från Grebo och till avloppsreningsverket. För skötsel och tillsyn av avloppsreningsverket och senare även blivande vattenverk vid Höjden skall anställas en man.

För Timmeröbadet beslöts köpa en ny livräddningssgunga.

VET NI att det finns människor som inte vill åka bil?

Det ligger inga ekonomiska orsaker bakom utan i stället religiösa. Det är medlemmar av den Amiska sekten som bor i Pennsylvania i USA som försäkrar dylika moderna vildunder. När en broder eller syster i deras församling skall begravas kan man se sektens medlemmar komma körande i en ändlös rad av gammalmodiga hästekipage.

8C torsdag 29 maj 1958

Boxholm

Boxholms allmänna sjuk-kassa, vars verksamhetsområde omfattar Boxholms köping och Södra Göstrings kommun, hade vid 1957 års utgång 4.627 medlemmar, vilket motsvarar 77,7 procent av invå-nareantalet. Till kassan har anmälts 1.622 sjukdomsfall, för vilka sjukhjälpdagarnas antal har uppgått till 47.148. I sjukpenning har enligt olika ersättningsnormer utbetals sammanlagt 275.760 kr. I läkarvårdsersättningar har utbetals 78.367 kr. Ersättningar för re-sor till och från läkare och sjuk-hus har betalats med 41.877 kr. I sjukhusvård och konvalescentvård har utbetals 32.163 kr. Kassans förvaltningskostnader uppgår till 39.901 kr, vilket gör 8:62 per med-lem. 1957 års verksamhet har läm-nat ett överskott på 23.399 kr. som överförts till sjukhjälpfonden. Kassans tillgångar uppgick vid 1957 års slut till 135.206 kr. Sjukhjälpfonden hade vid sam-ma tidpunkt en behållning på 134.082 kr.

Boxholms handelsträdgård har utvidgat sin verksamhet med en modern och trevligt inredd affärs-lokal vid Järnvägs-gatan.

Boarps vägsamfällighet har an-hållit om kommunalt anslag till iståndsättande av vägen förbi Bo-arp, Grindtorp, Svarvarhem till Arvidstorp. Föreningen begär 20 procent av kostnaden, vilken av vägstyrelsen beräknas till 6.170 kr.

8C onsdag 13 maj 1957

Boxholm

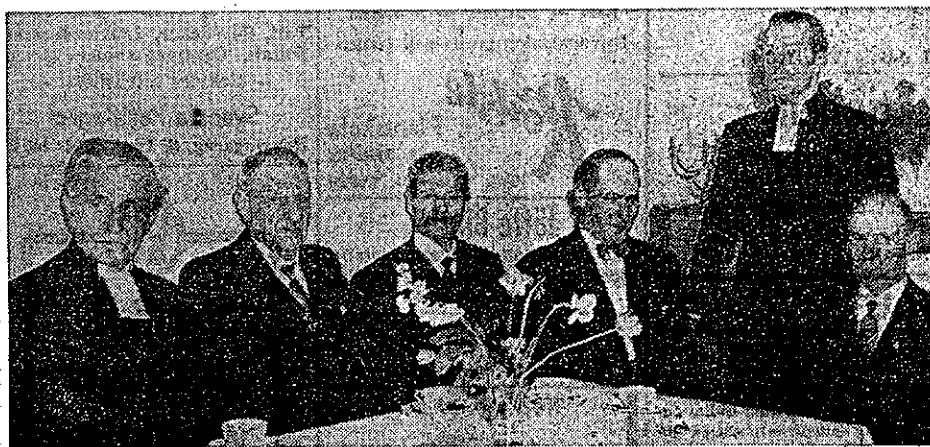
216.134 kr. i budget- överskott

Av budgetredovisningen för 1956 framgår att ett överskott upp-stått på 216.134 kr. mot 236.259 kr. föregående år. Skattestaten vi-sar på utgiftssidan 1.878.788 kr., därav allmän förvaltning 100.465 kr., rätts- och ordningsväsen 64.387 kr., brandförvar 67.707 kr., fas-tighetsförvaltning 109.247 kr., all-män hygien 89.781 kr., under-visnings- och bildningsverksam-het 584.065 kr., socialvården 237.984 kr., socialförsäkring 129.675 kr. och finansförvaltning 339.964 kr. Inkomstsidan upptar 1.919.245 kr. Låne- och fondstaten visar på inkomstsidan 676.395 kr. och på utgiftssidan 763.254 kr. Balansräkningen slutar på 6.753.068 kr. mot 5.216.444 kr. fö-regående år. Härav märks anlägg-ningsstillgångar 3.835.258 kr., om-sättningsstillgångar 753.800 kr. Eg-na fonders tillgångar 1.308.443 kr., förskott 837.211 kr., samt dona-tionsfonder 18.354 kr. I egna fon-der redovisas 1.308.443 kr., därav i skolhusbyggnadsfonden 232.616 kr., ålderdomshemstillbyggnads-fonden 117.667 kr., skatterege-lingsfonden 445.072 kr. och all-männa investeringsfonden 325.063 kr. I särskilda skattere-gleringsfon-

Boxholms OK hade i söndags ordnat en skogspromenad med tävlingsmoment inlagda. Promena-den var upplagd av Karl-Erik Wennergvist, som även ledde den-samma. Den gick från N. Timmerö mot Rönneberget. Här fick delta-garna på kompassgång mot Skytte-bovägen. Från slutningen i a i Lagnebrunna var stationspunkt-orientering och avståndsbedöm-ning ordnad. Nästa mål var Rö-varetorpet. Här pustades ut ett tag under det att det diskuterades orientering. Färden gick vidare på småstigar mot gården Löns-hult. Strax före gården ordnades en tävling i iakttagelseförmåga. Innan hemfärden anträdades för-rättades prisutdelning. Segrare blev Bo Lindman med 987 poäng. 2) Bernt Andersson 974; 3) Bengt Carlsson 969; 4) Ingvar Ahlsén 961; 5) Arne Andersson 959; 6) Inga-Lena Carlsson 950; 7) Ken-neth Germundsson 947; 8) Svante Sjögren 945; 9) Mona Klingteg 931; 10) Bo Andersson 925 poäng.

den finns 108.024 kr. samt fonden för nytt vattenverk 10.000 kr. An-läggningsslån uppgår till 699.079 kr. och investerat stamkapital (fast kapitalbehållning) 3.136.179 kr. Borgensförbindelser har teck-nats med 2.949.881 kr.

Ekeby kyrkobrödrakår 25 år

Prosten Sixten Dahlquist tillsammans med kyrkobröderna Karl Eklöv, C. O. Johansson, Harald Gustavsson, Ernst Karlsson och kyrkoherde B. Bruzeus

Ekeby kyrkobrödrakår högtid-
lighöll på söndagen sitt 25-årsjubi-
leum i anslutning till högmässan
i kyrkan, varvid prosten Sixten
Dahlquist predikade och kyrkokör-
ren sjöng. En stor menighet hade
mött upp.

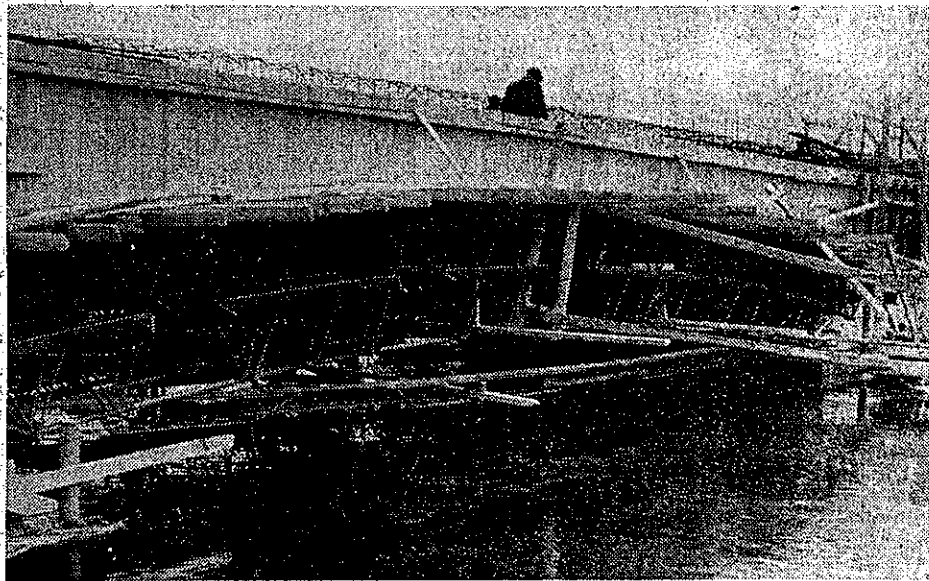
Till samkvämet i församlings-
hemmet hade ett 50-tal inbjudna
från kyrkobrödrakårerna i Asbo,
Mjölby och Skänninge samt egna

kärnmedlemmar infunnit sig. Ordfö-
randen, lantbrukare Ernst Karis-
son, hälsade välkommen, varvid
han särskilt vände sig till prosten
Dahlquist. Efter kaffesamkväm
sjöng en flöjtkör fyra sånger under
kantors John Arnells ledning.
Valsverksarbetare Harald Gustav-
son föredrog en historik. Hälsning-
ar framfördes från de inbjudna kår-
erna. För Mjölby talade förste

stationsskrivare C. A. Eklund, för
Asbo kyrkovaktmästare Nilla
Karlsson och för Skänninge kyr-
kovård Bengt Bengtson. En per-
sonlig hälsning framfördes även
av notarie Sune Vahlquist, Skän-
ninge. Kårens äldste medlem och
mångårig ordförande, förre slöjd-
läraren C. O. Johansson, önskade
kåren framgångsrika år. Kyrko-
herde B. Bruzeus talade och av-
slutade högtidligheten med bön.

6C onsdag 15 maj 1937

Ny metod för brobyggnad på vägen Mjölby—Boxholm

SL-balkarna, som syns under trästativet, underlättar i hög grad brobyggandet därför att de gör på-
ningen onödig

Vägen Mjölby—Boxholm har
ävenvärt förbättrats senare tid.
Och bättre skall den bli, ty för
närvarande pågår stora arbeten
dels på vägens sträckning inom
Mjölby, dels vid Öringe. För in-
te så länge sedan öppnades en
nybyggnad för trafik, en fin

vägdal med bred och rak
sträckning samt belagd.
Inom Mjölby stad får vägen
också en betydligt rakare sträck-
ning än tidigare. En ny viadukt
ingår bl. a. i det stora arbetet
här, som beräknas bli färdigt nä-
gon gång i höst och kostar 1,5
miljon.

Den för trafiken svåraste passa-
gen på vägen — nälsögat vid
Öringe med den besvärliga och
tvåa kurvan — är snart ett min-
ne blott. Här bygger vägförvalt-
ningen ny bro över Svartån med
tillfartsvägar. Arbetet med bron
har hunnit ett bra stycke och i
veckan börjar gjutningen av bal-

karna. Vid brobygget tillämpas ett
nytt system. I stället för pålning-
en och de otal träställningar, som
är nödvändiga vid dylika arbeten
och som i hög grad komplicerar
det hela, används s. k. SL-balkar.
Dessa kan närmast liknas vid en
mekanisk bygglåda, där man ge-
nom att bygga på och bygga på
kan få fram olika ställningar. SL-
balkarna, som är ett tyskt system,
är ställbara i alla riktningar, och
på dem vilar brobygget. Enligt er-
farenheterna hittills är systemet
fördelaktigt och tidsbesparande.
Självfallet kan SL-balkarna kom-
ma till användning vid varje bro-
bygge medan man beträffande
träställningar måste tillverka så-
dana för varje bygge.

Arbetet med bron och tillfarts-
vägarna har pågått under vintern.
Den nya bron beräknas vara färdig
1 juni. När den tas i bruk,
skall den rivas. Bro och tillfarts-
vägarna blir tillsammans en km,
vägarna är 6—7 m breda och hela
arbetet kostar 900.000 kr.

Inte långt från detta bygge, el-
ler på vägen Strålnäs—Asbo, på-
går ett annat brobygge. Den nu-
varande bron är en besvärlig trä-
föfälla och skall bort. Samtidigt
rätas och breddas vägen, ett ar-
bete som ortsbefolkningen säkert
skall uppskatta. Ty tillkomsten av
den nya bron och omläggningen
av tillfartsvägarna betyder en av-
sevärd förbättring av framkomst-
möjligheterna. Det ombyggda
vägstycket är 1.080 m och väg och
bro kostar tillsammans 300.000
kronor.

Från länsgränsen till Boxholm
skall vägen också byggas om. En
del av arbetet är redan utfört.

Under februari, mars och april
utfördes som beredskapsarbete för
arbetslösa ett par-tre km av vä-
gen med början vid länsgränsen.
Så blev det bättre på arbetsmark-
naden och då satte arbetsmark-
nadsstyrelsen totalstopp för arbe-
tet och arbetarna placerades på
annat håll. Vägen är sju meter
bred och skall beläggas. Kostna-
den för det hittills utförda arbe-
tet belöper sig till 270.000 kr. Tra-
fiken på vägdelen började släppas
för ca 14 dagar sedan.

Skulle det bli arbetslöshet till
vintern är det möjligt att arbetet
återupptas, säger vägingenjör K.
Harry Eriksson vid vägförvalt-
ningen. Marklösen och stak-
ning är klart så det behövs inga
större procedurer för att köra
igång. —ny

6C onsdag 12 november 1938.

Boxholm

RIKSbyggen kommer inom kort
att påbörja grundarbetet för de
två återstående huskropparna i
sitt byggnadsföretag i Boxholm
sedan tillstånd meddelats härför.
Det blir ett drygt 40-tal lägenhe-
ter i dessa. Arbetet ingår i AB
Byggnadsproduktions Linkö-
ping entreprenad.

Boxholms mejeri tillbyggt Kan nu lagra 135 ton ost

Mejeriarbetare Gösta Starborg i ostlagret, där gräddostarna ligger i prydliga rader

Boxholms mejeri har tillbyggt och moderniserats. Detta är en direkt följd av den uppmärksamhet mejeriet fått för sina utomordentliga produkter, framförallt för sin 1952 lanserade 60 plus gräddost. Denna ost har blivit en däckerbett för husmödrar över hela landet — ja, så efterfrågad att man numera helt inriktat sig på framställning av gräddost.

Tillbyggnaden är gjord i två plan med en golvyta av 135 kvm. i vardera planet och utgör i huvudsak ostlagerlokalier. Inredningen är självfallet den modernast tänkbara. Osthyllorna är t. ex. upphängda i taket och lätt skjutbara genom en traversanordning. Detta gör det möjligt att lagra betydligt större kvantiteter då man slipper från onödiga gåingar. Man har också fått ett förmålligt saltningsrum, där skinnande vitt kakel lyser mot besökaren. Genom tillbyggnaden har man dessutom fått ett större ysteri, då det gamla salt rummets utrymmen tillförts detta. Ett nytt ystkar har installerats, varigenom betydligt större kvantiteter ost kan ystas om dagen. Andra nya lokaliteter är större utlastningsrum, förrådsrum, kon-

torstlokalier och matrum.

— De nya lokalerna gör det möjligt för oss att lagra 130 ton ost mot tidigare 35, omtalar mejeriföreståndare Knut Hedqvist. Tidigare under högsäsong kunde det hända att vi inte kunde lagra osten en månad förrän vi måste skicka iväg den till våra kunder, som i sin tur fick sälja ut den för färsk, såvida man inte hade möjligheter att själv lagra den. Men vårt ostlager är redan fullt ut taget i anspråk. Det har ju varit ett synnerligen gott mjölkår, vilket gjort att invägningslifrorna inte varit så gynnsamma på många år.

Den stora schlagern vid Boxholms mejeri är gräddosten, som på några få år helt vunnit insteg på marknaden. Början gjordes i sept. 1952 och under tiden fram till årsskiftet framställdes 12.000 kg. Sedan dess har produktionen ökat från 60.000 kg. 1953, 182.000 kg. 1954, 213.000 kg. 1955, 220.000 kg. 1956 till 235.000 kg. under årets nio första månader.

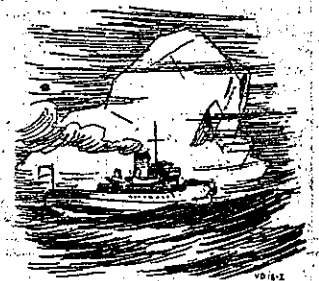
— Mejerierna måste liksom alla andra företag ständigt hålla sig à jour med tiden och finna på nya utvecklingsvägar, och för vår del så kom tankarna att kretsa kring möjligheten att framställa en, 60 plus gräddost, säger hr Hedqvist vidare. Vi började experimentera

så smält och lyckades efter diverse svårigheter verkligen framställa en sådan ostsort. Största problemet var att få den rätta konsistensen; att den inte blev sur och spröd. Redan efter några månader hade vi kommit fram till den rätta metoden, den som vi alltjämt arbetar efter.

Hr Hedqvist omtalar också att man numera framställer gräddosten i fyra olika format, Sveciaformat, kaggformat, limpformat och 1 kg. hushållsformat. En nyhet när det gäller limpformatet är att denna ost, som är kantfri, förpackas i Cryovac — det amerikanska förpackningsmedlet — som på kort tid helt slagit igenom bl. a. inom charkuteribranschen. Osten förpackas härvid färsk och lagras i förpackningen. Detta möjliggör den högsta tänkbara nygien.

Under åren 1950—56 har man varje år erhållit hederspriser för sin ost, såväl svecia, herrgård som gräddost. Därtill erövrade man 1955 första hederspris för gräddost vid Stockholmsutställningen.

Thor

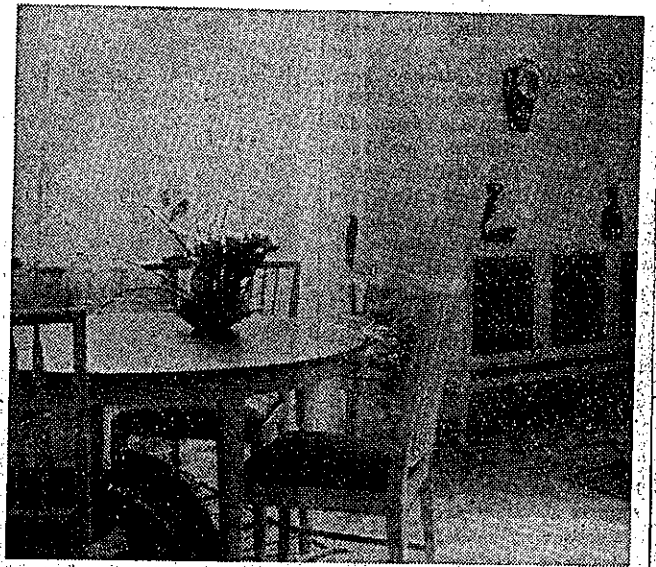

SEDAN ISPATRULLERNA UPPRÄTTADES i Nordatlanten 1914 har intet fartyg i fredstid gått under på grund av kollision med isberg.

Ispatrullerna består av speciella fartyg och flygplan som lokaliserar isbergen och rapporterar deras positioner till fartygen. Institutionen upprättades efter den fruktansvärda katastrofen då Titanic i april 1912 stötte mot ett isberg och sjönk med 1.600 människor i djupet. Under det senaste världskriget kunde patrullerna för en kortare period inte upprätthålla sin tjänst och då ägde några förlisningar rum till följd av kollisioner med de farliga isbergen.

8C måndag 31 mars 1958

3.000 personer besökte busutställning i Boxholm

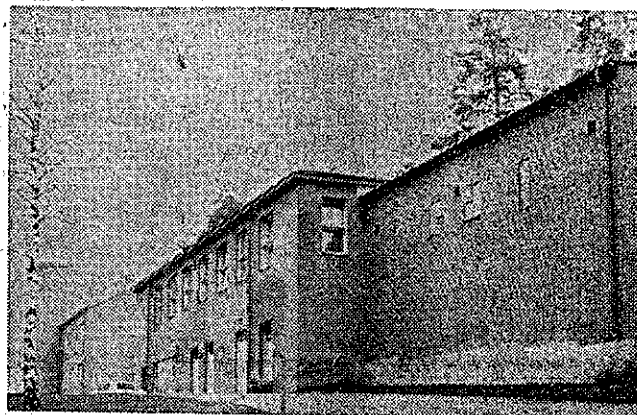

En trevlig hörna i det utställda seriehuset

Utställningen av det första seriehuset i Boxholms köpings egna hembyggnad i Fällhagen omfattades med ett mycket stort intresse. Och omkring 3.000 personer studerade det under lördagen och söndagen. Correspondenten har tidigare redogjort för planlösning och utförande. Det positiva intrycket förstärktes ytterligare sedan man sett den smakfulla och trevliga möbleringen, vilken utförts av Noréns möbler. De många blivande husägarna fick här utmärkt goda tips om hur man kan ordna det för sig, enkelt men ändå tjuvigt och till förhållandevis lågt pris. Matvrån hade möblerats till en trivselhörna med en liten soffa-grupp, bokhylla, radio — en prakt-

tiskt lösning om familjen är liten. Köket ger dock rum för ett bord och stolar utöver den övriga utrustningen. På så sätt får man ett rum över där man kan ordna det lite "finare" och ändå få särskild sängkammare, eget rum åt unga dottern eller pojken samt ett gäst-rum, vilket dock i det fall där det finns flera barn i familjen väl får tas i anspråk som sovplats åt dessa. Hobbyrummet hade möblerats som lekplats med några enklare möbler. Boxholms armatur & radio gav tips om lämplig armatur, Tage Persson om urutrustning och Boxholms blomsterhandel gav extra färggläde med trevliga blomsterarrangemang.

Thor

Det tillbyggda mejeriets exteriör

Halvsekeljubileum för Sångarbröderna i Boxholm

Sångarbröderna repeterar för konserten

Bland Boxholms ideella samslutningar intar manskören Sångarbröderna en framskjuten plats. När kören på söndag firar sitt 50-årsjubileum kommer den också helt säkert att få röna många bevis på uppskattning. Genom sin goda sång och beredvillighet att medverka i olika sammanhang har kören blivit populär — ja, man kan nog utan överdrift säga att den blivit omistlig i samhället.

Att hålla samman en sångkör i ett halvsekel är inte lätt, och när man läser berättelserna från de många åren så märker man också att det vid några tillfällen knakat i fogarna. Med förenade ansträngningar har dock svårigheterna övervunnits.

Det var närmast de konserter som framfördes i samhället av Luttamanska kvartetten samt Seminaristkören från Linköping som väckte intresset för körsång. Några ungdomar samlades i kraftstationen och där överenskom man om att bilda en kör och den fick Karl Fredriksson till ledare. Kören fick från starten följande medlemmar: Karl Fredriksson, Emil Herrman, Erik Tranholm, Theodor Sjögren, Emil Pettersson, Gustaf Kindstedt, Erik Palmqvist, Rudolf Malmberg, Harald och Ivar Lundström, Algot Malmberg, Harald Sjögren, Stefanus Gustafsson, Herman Moberg och Melcher Jansson. Den nya kören antog namnet Sångarbröderna och den första verkliga konserten hölls i missionskyrkan. Efter hand som kunnandet växte utökade man verksamheten och gav konserter i Boxholms, Åsbo, Trehörna och Ulrika kyrkor.

En kritisk tid blev det när Karl Fredriksson 1917 lämnade ledarskapet. Man lyckades emellertid övertala kantor Bernhard Dybern att ta hand om kören och under hans ledning gavs många uppskattade konserter. Sedan kantor Dybern 1927 flyttat till Kisa fick man ånyo ledarbekymmer, men nu liksom tidigare löstes frågan. Det blev vice dirigenten Märten Fristedt som blev ledare, en post

som han med heder innehade till sin bortgång 1950, då körens nuvarande dirigent Carl-Gustaf Moström trädde till.

Under Carl-Gustaf Moströms ledning har körens goda traditioner uppehållits. En damkör har bildats, vilken vid flera tillfällen medverkat i konserter tillsammans med manskören. Kören har varit företrädare vid alla sångarfester arrangerade av Svenska sångarförbundet och Östergötlands sångarförbund. Vid sångarfesten 1954 i Flinspång hade kören äran att få uppträda separat.

Sammanhållningen har varit mycket god, ett bevis härpå är väl den stora livaktighet som präglar verksamheten, framhåller vi Moström. Vi har nu ett 30-tal sångare med en god stämfördelning. Bland de många duktiga sångarna bör kanske nämnas Ivar Wedin och Mauritz Jerlström, som varit aktiva ett 40-tal år.

Jubileumskonserter ges i Boxholms kyrka. Härvid medverkar kantor Folke Wedar som solist och Boxholms orkesterförening. Kören sjunger Sängen av L. Spohr, Orfeus sjöng av O. Lindblad, I furuskogen av Peterson-Berger, Olav Trygvason av F.A. Rössiger, I månans skimmer av Aug. Söderman, Ur de nakna trädens sånger av Lars-Erik Larsson, Regnvisan av Josef Hedar, Nattmusik av Lille Bror Söderlundh samt framför för baryton, manskör och orkester kantaten Sängen och hembygden av Josef Jonsson. Folke Wedar framför Kung Heimer och Aslög av Aug. Söderman, Tala, älskade, tala av G. Nordqvist, Melodi och Vingar i natten av T. Rangström. Dirigent blir Carl-Gustaf Moström. Thor

8C måndag 19 maj 1958

Till föreståndare och kamrer vid Östgotabankens kontor i Boxholm har från den 1 juni utsetts tjänsteman Lars Hergils, Tranås.

Snabbköp i Blåvik

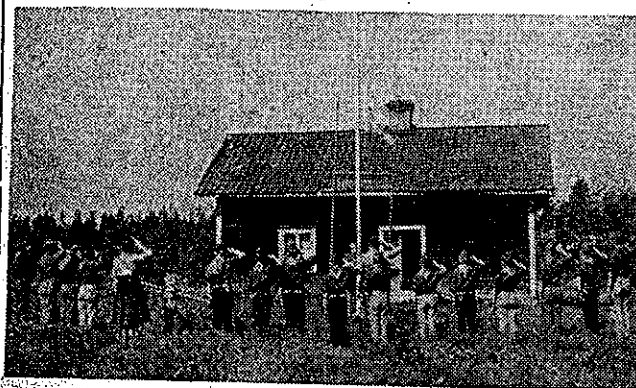
Sexåriga Ann-Charlotte Pettersson i den nya snabbköpsbutiken

En snabbköpsbutik öppnades på torsdagen i Blåvik. Det är Konsum som helt omändrat sin tidigare butik från vanlig betjäning över disk till släpvbetjäning. Kundkretsen har efter hand som folkmängden minskat blivit allt mindre. För närvarande är det ett 40-tal hushåll som är anslutna till föreningen, vilken startade sin verksamhet i Blåvik 1926. Affärsföreståndare Gösta Ek kunde ta emot sin första kund — fru Hilma Jakobsson — i en verkligt trevligt inredd liten butik. Efter hand kom också fruarna Anna Pettersson och Valborg Andersson med kassar för att proviantera för den instundande helgen. Fru Illinor Ek hade kaffepannan på och samtliga kunder bjöds på premiärkaffe. För folket i Blåvik

betyder konsumledningens beslut att fortsätta sin affärsverksamhet att man också får behålla poststationen. Från postverkets sida har det nämligen antytts att så länge affären finns kvar så får man behålla poststationen, och den, liksom affären, är det ingen som vill mista. Även om en och annan kanske tycker att det gick bra att handla på det gamla viset så accepterades nymodigheten utan knot. En väsentlig fördel innebär snabbköpet för de många sommargästerna som besöker Blåvik. Hr Ek har stått bakom disken i affären i 30 år och under tiden sett många kunder komma och gå. Nu är han glad över att ha fått det snyggt och modernt och hoppas på en god sommarsäsong. Thor

8C fredag 13 juni 1958

Scoutdag i Blåvik

Friluftsgudstjänst i Häggarp

Boxholms scoutkår har för första gången och andra intresserade haft scoutdag vid Häggarp, Blåvik. Scouterna cyklade dit och slog läger. Dagen inleddes med att kårens nya fana hissades och därefter följde gudstjänst under ledning av kyrkoherde B. Bruzeus. Denna hölls framför ett vackert friluftsaltare med utsikt över Häggarsjön. Altaret hade dagen före byggts av björkved. Man hade uppfört en splis, som vid potatiskokningen kom till god användning. Efter gudstjänsten upptogs

fyra till scouters. Invigningen förrättades av kyrkoherde B. Bruzeus och avdelningschefen Arne Dahl.

Efter denna högtidlighet inbjöds föräldrarna att delta i en naturstig med åtta kontroller. Bl. a. gällde det att känna igen flera slags djurspår, växter m. m. Segrare blev familjen Gunnar Hanström. Under tiden föräldrarna brottades med dessa problem hade scouterna satt igång med att ordna middagen. På matsedeln stod pannbiff, vilken äts av glupska scoutungdomar.

Tomtknog semestergöra för många boxholmare

Blivande grannarna Sven Karlsson och Sven Gunnar Jacobsson tar en paus i arbetet med trädfällningen

Snickare, murare och andra hantverkare har i dessa semesterns dagar lagt ned sitt arbete vid den nya seriehusbebyggelsen i Boxholm, men ändå råder här en livlig verksamhet. Många av de nya villaägarna tar helt eller delvis semestern i anspråk för att få hyfs på de besvärliga tomtarna. Att fälla träd, bryta sten och fylla igen tar tid och frestar på — särskilt för ovana armar och ryggar.

Holger Rosenlöf, som har en hörntomt på Fällhagsvägen, var den förste som flyttade in. Det är tre månader sedan och han stortrivs med de nya förhållandena. Medan han vilar handen på spaden och tänder sin pipa, berättar han om hur han tänkt ordna det på tomten om 1.086 kvm. På den finns bl. a. några större stenblock, säkert vägande 20 ton vardera. Dessa får ligga kvar och bilda ett — som han hoppas — vackert stenparti.

Brodern Einar Rosenlöfs tomt gränsar intill, och snett över gatan står det Ferid "Fjätten" Germundsson på postlådan. "Fjätten" är ett smeknamn med klang från den tiden då han var Boxholms borne mästare på fotbollsplanen. Själv kommer han knegande på gatan med en stege över axeln, medan femåriga dottern Ulla helt obekymrad av de äldres knog på tomtarna och med sina hus leker i sanden. Hon kisar så gott mot den framtitt-

det vara inflyttningsklart om allt går enligt ritningarna. Det är kvavt i luften. Svetten lackar och letar sig väg genom det rejält skäggyrda ansiktet, där han går och röjer i backslutningen.

— Egentligen är man för gammal att börja med ett sådant här

Fru Marianne Rosenlöf är inte rädd för sägen

och bekvämt... Det kommer att ta många år att få tomten i sådant skick man vill ha den, men man får inte räkna timmarna utan ta det hela som en avkoppling. När barrskogen kommer bort, får man en vacker lövhage nedanför och sol hela dagen.

Fru Marianne Södergren har endast förmiddagsledigt från sitt arbete på telefonstationen, men använder dessa timmar till jobb på tomten. Hon har tagit fram såg och yxa och med schallet på huvudet och av kåda kolsvarta händer går hon med friskt mod till attack mot tomtens träd. Maken, Gaston, har denna dag börjat arbeta efter semestern, annars hade han också varit med på tomten.

Det ligger sten på sten och fru Södergren tycker nog att det är i stenigaste laget, vilket man gärna vill hålla med om. Grannen Sven Karlsson, som också är i skogshuggartagen, har det inte stort bättre han. Man skämtar friskt med varandra om eventuella "latmaskar". Under skämtet skyntar man emellertid hos alla i detta "nybyggarsamhälle" en hoppfull tro på att alla besvärigheter skall övervinnas och att man här skall få det egna "drömslottet".

Vi tittar också in hos det nygifta paret Sven Gunnar och Jeanette Jacobsson, som bott i sin "drömvilla" bara en vecka, men redan hunnit bli hemtama. Fru Jacobsson arbetar också på telefonstationen. Köket är jättebra anser hon, och när man ser sig omkring i de modernt och vackert möblerade rummen har man inte svårt att förstå att makarna trivs från första stund!

— Men tomten får Sven Gunnar klara, säger Jeanette. Och pliktskyldigast har han också tagit itu med att säga upp en gran att lägga i pannan under kalla vinterdagar. Thor

Förarglig glömska

Brandkåren i New York har på sistone besvärats av en rad falska brandalarm. Hur skulle man nu få fatt på syndarna? Jo, häromdagen demonstrerade brandchefen Edward Cavanagh för pressen en finurlig anordning: de handtag, som finns i brandskåpen och som skall dras ut för att tillkalla brandkåren, har försetts med en "osynlig färg", som håller sig kvar på händerna sex veckor och blir synlig vid behandling med ultraviolettera strålar.

— Så här går det till, sade mr Cavanagh i det han slog sönder rutan i ett brandskåp och drog i handtaget.

Innan han berättat färdigt och hunnit in till apparaturen för den ultraviolettera strålningen, överröstades han av tjutande sirener från anryckande brandbilar. Den gode brandchefen hade nämligen glömt att varsko brandstationerna om brandskåpsvisningen.

* * *

OMOTIVERAD MISSTANKE

— Min gode man — förmodligen spritbegäret som fört er hit?

— Absolut inte, fängelsepastorn. Här får man inte en droppe.

Boxholm

"För fattigt folk jag pengar tigger"

Bland Ekeby kyrkas många inventarier från gamla tider finns även en s. k. "fattiggubbe", en realistiskt utskuren trägubbe, cirka 300 år gammal. Den lär ha uppställts på kyrkvallen av komminister Likhander 1686 och tjänstgjorde som fattigböss. Gubben, som har rörliga leder, satt i ett litet skrank och reste sig med framsträckt hand, när dörren till hans boning öppnades. Utanpå skranket lästes följande ord: "Av trä och stock härinne sitter jag i en mörk och liten vrå. För fattigt folk jag pengar tigger. Av den mig ser och förbigår. Ty slut nu intet hjärta till så framt du bär Guds kärleks bild".

År 1817 såldes "gubben" vid en auktion efter en kyrkoreparation och gick okända öden till mötes. Men 1928 kom gubben åter till kyrkan, enligt uppgift från det närbelägna Jakobsberg. Nu njuter han sitt otium, något tård av tidens tand, sittande på sin väldigt stol på läktarvinden. Nyårsaftonen 1946/47 var han dock med vid köpingsbildningen, uppställd på Boxholms torg såsom ett minne från gamla tider.

FRAN SKANE

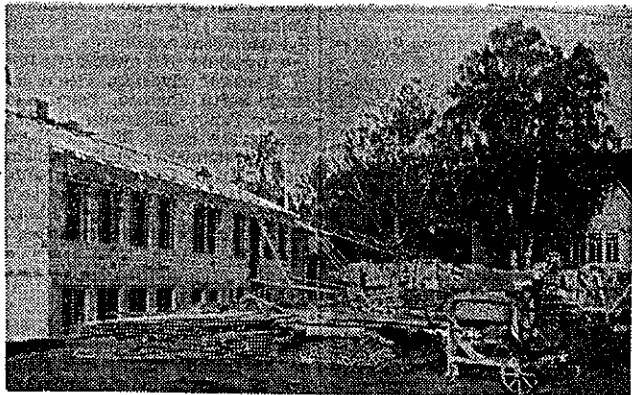
Efter allt jakt under helgen kan det passa bra med en gammal historia från landet där man tar det med ro.

En skolklass någonstans på skånska slätten, således, där man har fått en liten nybörjare som har svårt att resa sig när han får frågan.

— Du ska resa dej upp när du svarar, förmanar lärarinnan.

Pågen: — Hör du inte lla bra om ja sllder?

Nya skollokaler i Åsbo

Den 30 meter långa nybyggnaden ligger strax intill gamla skolan

Till vårterminen får Åsbo kyrkskola nya välbehövliga skollokaler. I juni påbörjades den sedan länge planerade nybyggnaden intill den gamla skolan och arbetet har nu avancerat så långt att gjutningen är klar och takstolarna resta. Rektor Sam Rydén omtalar, att man också har för avsikt att reparera den gamla skolan, som uppfördes 1902 och är i dåligt skick.

Genom nybyggnaden blir det en omfördelning av skolans lokaler. Två av klassrummen kommer att hyrmas i den 30 m. långa nybyggnaden, som dessutom får utrymme för bibliotek, grupprum, slöjdlokal, expedition, pannrum

och sanitära anordningar. Det nya pannrummet kommer också att genom en kulvert förse gymnastikbyggnaden med värme. Denna byggnad repareras samtidigt. Värmeisoleringen har varit synnerligen dålig. Den saken skall nu förbättras. Samtidigt görs den gamla slöjdsalen om till avklädningsrum med duschar. På detta sätt blir gymnastiksalen något större än tidigare. Reparationen av det gamla skolhuset inleddes när nybyggnaden är klar. De två lediga klassrummen kommer att tas i bruk för matbespisning, som hittills saknats vid skolan. Vid skolan finns ett 80-tal barn i fyra klasser.

ÖC tisdag 14 oktober 1958

Boxholm

Kommunalskatten föreslås höjd

Kommunalnämnden beslutade på måndagen föreslå en utdebitering med 9:50 mot 8:49 kr. i år. Den sammanlagda utdebiteringen till kommunen, Ekeby församling, pastoratet, landstinget och tingshusmedel torde därför bli 14:50, en höjning med 20 öre.

Budgeten omsluter i runt tal 3.105.000 kr., varav driftsbudgeten uppgår till 2.598.061 inklusive anslag på 210.306 till oförutsedda utgifter och kapitalbudgeten till 506.908, varav fonderingarna utgör 250.000 kr. Hr Axel Alméns anhållan om befrielse från sina kommunala uppdrag tillstyrktes

och till ny ledamot i skolstyrelsen föreslogs hr Henning Karlsson, Komdalen. En tomt i seriehusbebyggelsen såldes till vägmästare Helge Hedman. Ritningarna till en byggnad i Folkets park diskuterades, men bordlades i väntan på kostnadsberäkning. Anslag tillstyrktes till Flemminge skidklubb med 1.500 kr., SFM:s Boxholmsavdelning 300 och centralförbundet för nykterhetsvård 100 kr. Studiestipendium på 100 kr. beviljades Birgitta Forsberg, Marianne Örtlund och Bengt Lingemark. Hundskatten föreslås till oförändrat 20 kr.

ÖC onsdag 31 december 1958

Boxholm

Programmet för nyårsvakan på Isbanan har nu fastställts. Det börjar med lekar kring granen, som ledes av hr Harald Johansson. Så följer pjäxdans, servering m.m., varpå fanfar blåses och kyrkoherde Börje Bruzæus håller ett kort tal inför det nya året. Följande markerar på triangel, varefter festligheterna avslutas med fyrverkeri.

Boxholms folkmängd uppgår vid årsskiftet till 4.120 personer, en minskning med 36. I Ekeby södra föddes 46 barn, 45 personer avled, 96 inflyttade och 104 utflyttade. Det innebär en minskning med 7 till 3.516. I Ekeby norra föddes 10 barn och 45 personer utflyttade in, 8 avled och 76 utflyttade, en minskning med 29 till 604.

ÖC fredag 19 december 1958

Boxholm

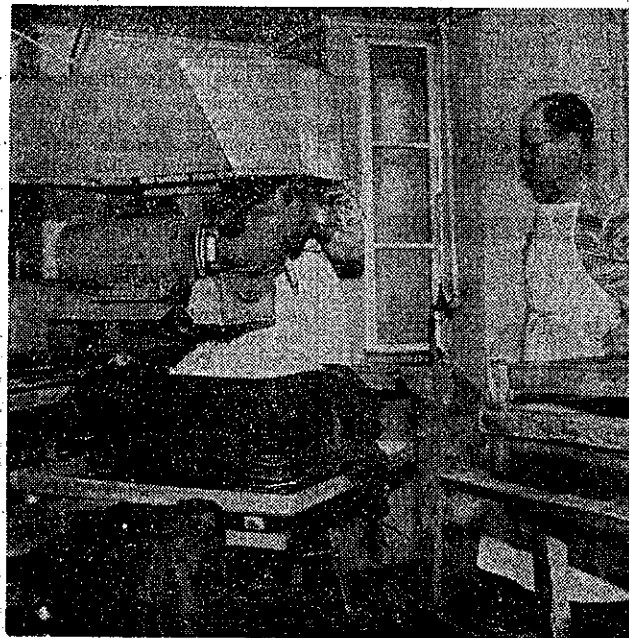
Kommunalt nyårsfirande. Det blir för första gången kommunalt nyårsfirande i Boxholm, om kommunalfullmäktige vid kvällens sammanträde går med härf. Tidigare har kommunalnämnden gett hr Filip Ekling, Gillis Augustsson samt Hans Bäcklund i uppdrag att utreda frågan. Kommittén motiverar förslaget med att det är önskvärt att den ungdom som saknar fast mål för sitt nyårsfirande blir i tillfälle att fira nyårsafton på hemorten. Festligheterna skall äga rum på Isbanan och enligt det preliminära programmet blir det pjäxdans, lekar och skridskoåkning om isförhållandena så medger. Vidare blir det bål, försäljning och servering samt eventuellt ett tal.

ÖC fredag 31 oktober 1958

Ekeby kyrkofullmäktige fastställde på torsdagen utdebiteringen till oförändrat 55 öre. Staten omsluter 140.573 kr. Ett tilläggsanslag på 1.766 kr. beslutades med anledning av lönerreglering för kyrkvaktmästaren i Ekeby samt 2.534 kr. till tjärstrykning m.m. av tornaket i Ekeby. Fullmäktiges ordförande, kyrkoherde B. Bruzæus, redogjorde för förslaget till ytterbelysning vid Boxholms kyrka. Detta omfattar 12 ljuspunkter och är kostnadsberäknat till 8.670 kr. För bestridandet av utredningskostnaderna härför anslags 1.260 kr. Till löneförhöjning, åt skrifvbiträdet vid pastorsexpeditionen i Boxholm anvisades 200 kr. Kyrkorådet fick tillåtelse att disponera 12.000 kr. av avsatta medel för amortering till fullföljandet av anläggningsarbeten vid Boxholms kyrkogård. Dessutom godkändes reservationsanslag på 1.000 kr. för anläggningsarbeten för Ekeby kyrkogård samt 13.400 kr. för anläggningsarbeten på Boxholms kyrkogård. Bland anslagen på 970 kr. till föreningar med flera beviljades 100 kr. till SKS-avdelningen i Boxholm.

ÖC torsdag 30 oktober 1958

1.400 liter must pr dag i Boxholm

Föreståndaren Karl A. Qvarfordt i de nya musteryllokalerna

Boxholms hemträdgårdsförenings musteri kör dagligen för högtryck från kl. 7 till kl. 19, men ändå har man svårt att hinna effektivt alla beställningar. Föreståndaren, hr Karl A. Qvarfordt, framhåller för ÖC, att man f.n. utvinner 1.400 liter must om dagen. Hittills har man mustat omkring 40.000 liter. Mustriet selsätter tolv anställda.

Förra året flyttade man in i de nya lokalerna i Flemminge herrgård, men det dåliga fruktåret orsakade mustningsbaisse. I år har man desto bättre nytta av utrymmena.

Mustningen infördes i Boxholm 1940 och har sedan dess ständigt ökat. Den goda musten vill man

nu inte vara förutan. Man tycker det är synd att inte samhället och myndigheterna i stort lärt sig förstå vilken betydelse musten har för folkhälsan.

Boxholm

Hestors kyrkliga sällskapsförening hade på onsdagen inbjudit till församlingsafton i Boxholms församlingsshem. Lokalen var fylld till sista plats. Kyrkoherde B. Bruzæus talade om värdet av församlingssällskap. Hr Gösta Gustafsson visade flera filmer, bl.a. från Vätterbygden. Vidare förekom försäljning av ost och ostkakor.

ÖC fredag 21 november 1958

Per Brahe går ännu i trafik

Den 20 november var det 40 år sedan ångaren Per Brahe gick under vid en storm på Vätterin. Olyckan inträffade i närheten av Hästholmen. 24 människoliv spildes. Bland de omkomna var konstnären John Bauer med hustru och litten son, på väg till Stockholm för att bosätta sig i ett nyinköpt hem.

Per Brahe låg i fyra år på Vätterns botten, tills den 1922 äntligen togs upp i ett uppseendeväckande bärgningsföretag. Den såldes sedan till Finland, rustades upp och går nu under namnet Aland II i trafik mellan Åbo och Mariehamn. Trots att fartyget nu är över 100 år är det fullt trafikdugligt och har under sin långa tid i finländsk trafik inte råkat ut för några missöden.

Boxholms pensionärsförening höll på torsdagen årsmöte under stor tillslutning. Medlemsantalet är 375 och kassan har omslutt 6.686 kr. Anslag har erhållits från Boxholms AB, Boxholms köping, Köpmannaföreningen och Konsum samt Metall- och träindustriavdelningar. I styrelsen nyvaldes Sigvard Johansson efter fru Elin Wickman. Ordförande är hr Neon Boman. Till kassaförvaltare valdes fru Eva Blomqvist. Under det efterföljande samkvämet förekom underhållning till munspel, gitarr och trumma av hr William Sjögren samt sång av kvartetten Rut Blomqvist, Greta Blom, Hillevi Rask och Signe Jansson.

Samhällets nödvärnsrätt

Med anledning av inläggen i Eder ärade tidning om rätten att gripa för brott misstänkta personer torde följande rader måhända vara av intresse:

24 kap. Rättegångsbalken innehåller bestämmelser om häktning, anhållande och gripande i följd av brott.

Beslut om häktning kan meddelas endast av domstol.

Anhållande kan förekomma, om det finnes skäl till häktning eller om det är synnerligen viktigt att personen ifråga tas i förvar i avvaktan på ytterligare utredning. Endast undersökningsledare eller åklagare får besluta om anhållande.

Gripande får först och främst ske genom polisman, om det är riskabelt att vänta på att beslut om anhållande meddelas.

Vidare får envar — vilken privatperson som helst — gripa den som begått brott, vara frihetsstraff kan följa, om denne påträffas "å bar gärning eller flyende fot", samt den som är efterlyst för brott. Den gripne skall skrydsamt överlämnas till närmaste polisman. Med "bar gärning" menas, att någon är ifärd med att begå brott eller just lämnar brottsplatsen.

Vad som för många är fördolt är väl om frihetsstraff kan följa på brottet. Av de oftast förekommande straffslagen är så fall beträffande

- 1) våld eller hot mot polisman,
- 2) alla former av misshandel,
- 3) alla typer av tillgrepp,
- 4) skadegörelse, som är mera omfattande.

Den frågan uppstår sig vidare, om den som griper en för brott misstänkt får ta till vilka medel som helst för att ta fast honom och vidarebefordra honom till polisen. Det är givet, att man har rätt att utöva visst våld eller hot. Särskilt våldet ifråga emellertid inte ta vilka proportioner som helst. Självfallet är det skillnad härvidlag, om man vill gripa en mördare eller en som snattat en ringa sak. I förra fallet kan våldet vara tämligen kraftigt, medan det i senare fallet rimligen inte får vara alltför hårt. Uppenbarligen måste man undvika att tillfoga den gripne skador, som kan bli bestående.

Det kan slutligen anmärkas, att man bör vara säker på sin sak, då man griper någon, eftersom olaga gripande kan medföra efterräkningar i form av åtminstone dagsböter.

Linköping den 4 februari 1959.

E. H. Dahlin
häradsbövding

Masugnen i Boxholm nu släckt

På torsdagskvällen syntes masugnslamman lysa över Boxholm för kanske sista gången. Den 19 november tändes den gamla masugnen efter fem års uppehåll. Under de fem åren hade kollarad fyllts med cirka 15.000 kbm träkol från kolningar vid den egna kolgräven. Det var detta parti man nu ville använda sig av samtidigt som man kunde bereda ett 30-tal man fortsatt arbete. Vid 19-tiden på kvällen tändes den sista kolgräven.

Ingenjör Folke Hallgren var med och såg till att allt var som det skulle. En stund senare gjordes också den sista större tappningen. Ytterligare ett par mindre tappningar blev det senare på kvällen och natten innan allt var färdigt för den här gången.

Ingenjör Hallgren framhåller för Correspondenten att driften har gått ungefär som väntat. Man är nöjd med resultatet. Hur det skall bli med masugnen i fortsättning är ännu oklart. Om den skall sättas igång igen, så tarvas det emellertid betydande omändringar för att underlätta arbetet.

De anställda som under dessa tre månader haft arbete i masugnen kommer att placeras ut på skilda arbetsplatser inom bruket.

ÖC lördag 7 februari 1959

Boxholm

Ny seriehusbebyggelse. Intresse synes föreligga för fortsatt seriehusbebyggelse i Boxholm. Hittills har åtta ansökningar om deltagande i sådan bebyggelse inkommit till kommunalnämnden. Man hyser därför gott hopp om att den planerade seriebebyggelsen av 26 egnahem skall komma till stånd. 46 enfamiljsvillor blev inflyttningssklara under 1958 i Boxholm. Vid årsskiftet pågick arbete med 12 enfamiljsvillor samt fyra flerfamiljshus om 83 lägenheter.

Sagolik syn

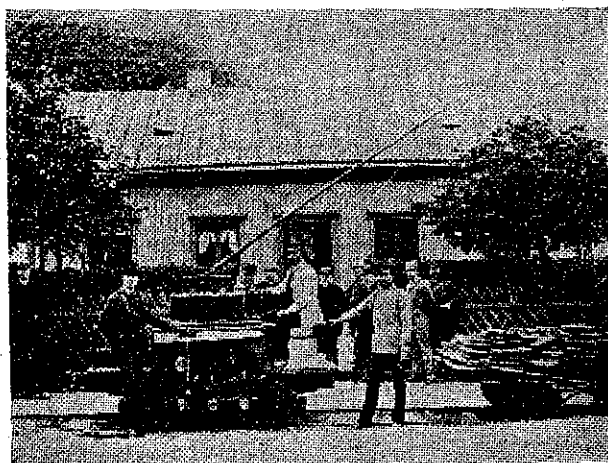
Då hemmansägare Per Olsson i Malungsfors nyligen såg ut genom fönstret upptäckte han två älgar på gårdsplanen. Han gick ut för att se närmare på dem — och när han kommit ut på gårdsplanen, fanns där nitton älgar!

* * *

DET PASTAS

att det karakteristiska för kineserna är att de går utåt med kindbenen!

Boxholm och Asea samverkade som pionjärer på elområdet

Detta elektrolokomotiv var det första i landet och gick på Boxholms bruks transportbana. Det hade levererats av Asea, som dock inköpt det i Amerika

Asea utger en personaltidning, som i sitt slag är den äldsta i landet, och dess 50-årsnummer, som utgör en historik över det stora industriföretagets utveckling, föreligger nu. I detsamma har vi hittat en erinran om att Boxholms bruk på sin tid var pionjär för elkraftens användning och att det fick sitt första elektrolokomotiv så tidigt som 1890. Detta har föranlett oss att i Boxholms AB:s minnesskrift, utgiven 1947, framleta några ytterligare uppgifter om nämnda förhållande.

Vi finner sålunda att sedan Edl. son. 1880 uppfunnit glödlampan var Boxholms bruk redan under vintern 1882—83 i besittning av en belysningsanläggning för valsverk och kontorslokaler. Den bestod av en dynamomaskin på 2 1/2 hästkrafter, driven av en turbin, samt 14 Swans glödlampor med tillhörande ledningar. Experimentet synes ha lyckats väl, ty redan 1885 hade anläggningen utvidgats. Den sistnämnda anläggningen hade utförts av "Elektriska aktieföretaget", senare Asea. Generatorer och turbiner hade inrymts i en byggnad, vanligen kallad lyshuset, strax nedanför dåvarande spikfabrikerna. Man ansåg bl. a. att elektrisk belysning var värdefull även ur brandsäkerhetssynpunkt — men 1889 brann sågverket ner till grunden på grund av kortslutning i de elektriska ledningarna.

Styrelsen för bruket beslöt 1889 att transportbanan, anlagd 1882, från järnvägsstationen till de olika verkstäderna skulle elektrifieras och i juli 1890 kunde anläggningen tas i bruk. Detta var den första elektriska järnvägsdriften i Sverige. Spårvidden var 89 cm. Anläggningen utfördes av Asea, som levererade ett elektrolokomotiv, som dock inköptes i Amerika. Det kunde i allmänhet dra en vagn om 5 tons nettovikt, men om stigningen inte var för stark kunde det dra två sådana vagnar. Hastigheten var 1,5—2 m i sekunden. Den på loket monterade motorn lämnade 15 hästkrafter. Några år senare inköptes från Asea ett nytt

elektrolokomotiv — det första i Sverige tillverkat. Detta finns nu på Aseas museum.

Den elektrifierade banan visade sig från början mycket driftsäker, men under första året inträffade stopp vid ett tillfälle. Det visade sig vid undersökning att kopparförbindningarna mellan skenorna hade klippts bort av en tjuv. Denne var dock så dum att han försökte sälja kopparna som skrot till bruket, vilket ledde till att han blev fast. Skenorna fick nya förbindningar och så gick loket igen.

Man gick vidare på elektrifieringens område och byggde 1893 vid Bredgårdssletten en dynamostation, bestående av fem turbiner, vardera om 50 hästkrafter, av vilka två drog var sin belysningsdynamo och de tre övriga var avsedda att användas till kraftgeneratorer. Nu vanns utom belysning och järnvägsdrift även god blästertillgång för smältmedjan och gjuteriet. Detta var en av de första elektriska kraftöverföringarna i landet och väckte en viss uppmärksamhet.

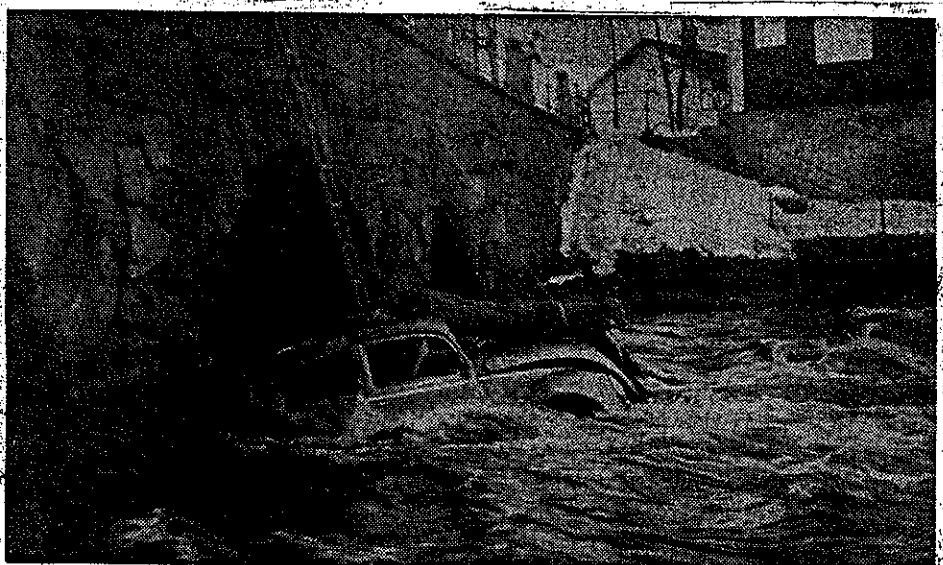
Boxholms bruk och Asea har sålunda gemensamt utfört en betydande pionjärgärning på området för den elektriska kraftens praktiska användning.

PA SIN FÖDELSEDAG

har lille Ville fått ett munspel av sin morbror. När han en tid efteråt möter morbrodern tackar han mycket översvallande och försäkrar att det var den bästa present han någonsin fått.

— Det var ju flint, sade morbrodern glatt, kan du redan spela på det?

— Nä, svarar Ville, men mamma ger mig tjugofem öre för att jag inte skall spela på det under dagen och pappa ger mig femtio öre för att jag skall låta bli på kvällen.

BIL I SVARTÅN

En tranåsbil körde på söndagsmorgonen ned i Svartån vid Angcentralen i Boxholm. Bilföraren lyckades, trots den starka strömmen, ta sig ur bilen och simmande nå land. Här har en man firats ned för att göra fast wirar för bärgningen. När bilen körde ned i ån var vattenståndet cirka en meter högre än på bilden. Se artikel sidan 12.

Tranåsbil i Svartån Vurpade vid Boxholm

Vid fyrtiden på söndagsmorgonen körde en tranåsbil med sin bil ned i Svartån vid Angcentralen i Boxholm. Bilen som i mycket hög fart var på väg norrut körde vid olycksplatsen, där Storgatan går en svag vänsterkurva, rakt fram över en snövall och flög rakt ut i Svartåns strömfåra där den tydligen först hamnat med hjulen upp.

I den starka strömmen drogs bilen genom brons mittenvall och namnade nerströms om bron där den blev stående. Bilföraren, en åkerägare från Tranås, lyckades ta sig ur bilen och simmande nå stranden i närheten av brukskontoret, där han tog sig upp. Chockad av olycksfärden begav han sig sedan Storgatan fram för att få hjälp och vid Gamla kontoret fick han hos familjen Andersson torra kläder och hjälp med bilansskaffning för hemfärden.

Förutom chocken och det ofrivilliga kalibadet undkom han olyckan med endast en mindre blessyr på ena handen. Sedan bilen några timmar efter olyckshändelsen bärgats var det endast några spår i gatans snövall och ett söndertaget skyddsräck vid strandkanten, där bärgningsbilen dragit upp haveristen, som vittnade om att någonting hänt tidigt på söndagsmorgonen.

Kyrkvägen från Månshult

Från Månshult i Malexander på gränsen mot Ulrika har man lång väg till kyrkbyn. Den nuvarande bilvägen över Svärdsvik är 14 kilometer, men eftersom det finns bil på gården är det ändå inte allt för besvärligt att ta sig dit. När folket i Månshult förr i tiden skulle till kyrkbyn för gudstjänst eller för att uträtta ärenden fick man som regel gå och man valde då den betydligt kortare kyrkvägen — en gångstig på knappt en mil genom de djupa skogarna.

Kyrkvägen från Månshult nyttjas inte längre — i varje fall inte på samma sätt som förr. När nu någon passerar fram på den är det för skogsarbete eller möjligen vid jakt. Men så är också stigen så gott som helt igenvuxen. Av det nuvarande folket i Mån-

shult är det bara fru Judit Engdahl som gått kyrkvägen till Malexander. Förr gick hon den många gånger, men nu är det ett 20-tal år sedan hon nyttjade den sista gången.

Vi hade hört framlidne hemmansägaren Felix Engdahl berätta om kyrkvägen och om folket som bodde i ställena utmed den. Han hade också lovat att bli vår vägvisare, men innan vår vandring hann bli av gick han bort ur tiden och vi fick söka oss en ersättare. En sådan fann vi i skogskören Albin Karlsson, som redan i tidiga barnår på lätta fötter sprang stigen till Härsmålen för att hälsa på en morbror.

*

Det är första adventssöndagen vi ger oss av. I vår vandring deltar också kyrkoherde Stig Andersson samt tecknaren Erik Ek-

ström. Vi ställer bilen vid gamla Tumbo (tidigare prästgård i Malexander) och ger oss omedelbart i kast med att forcera första uppförbacken.

Det är bra långt till Månshult och även om det är klart väder så kommer skymningen fort så här före jul. Höga granar kantar vår väg och när vi lyfter blicken upp mot topparna ser vi hur solens strålar spelar i grenarna och kommer kottarna att glänsa som om de var av guld.

Det är köldgrader och rinfrosten ligger kvar i gräset och löven, som här och var helt täcker stigen. Allt är stilla. Endast knarret från våra steg bryter den absoluta tystnaden...

Efter en stund ser vi vatten blänka fram mellan trädstammarna. Det är sjön Svartan. Varför den heter Svartan är inte svart

första — vattnet ser alldeles svart ut. Och ändå är det lika klart och fint som i sjön Sommen! Det är en spricksjö, och kanske är det för att den är så djup den verkar så svart. Eller kanske är det den mörka skogen runt omkring på de brant stigande bergen som målar vattnet i denna färg.

Vid stranden ligger en eka. Kyrkoherde Andersson låter förstå att det finns gott om fisk i sjön, t.o.m. sommaströmming och ål, men ålen lär visst vara stadd i utdöende.

Erik Ekström plockar fram sitt ritblock, och medan han fångar in Svartan gör vi en liten avstic-kare in i ett granskogssnår. Här står en kolarkoja, men den är av sentida modell, uppförd med sågade bräder. En lastbrygga vid sjökanten talar om att här förekommit flottning av timmer över sjön, och ett stycke längre bort ser vi resterna av en gammal ekstock. Det är tydligt att det även långt tillbaka i tiden funnits folk som nyttjat sjön.

— Det här är Kindals kulle, säger kyrkoherde Andersson, medan vi med möda knegar oss uppför en brant backe, varifrån vi ser Svartan långt inunder oss.

Sången berättar, att här för länge sedan skulle ha funnits en man vid namn Kindal, vilken trä-lade ihjäl sig. Därav uppkom nam-net Kindals kulle.

Efter ytterligare några rejäla backar känns det skönt att få slå sig ner och rasta vid "villhallera". Det är en rastplats som naturen ordnat på allra bästa sätt. I ber-get har sprängts ut en avsats, liknande en soffa. Här har äldre tiders kyrkbesökare med välbe-hag satt sig ner en stund och rå-tat ut benen före den fortsatta vandringen.

Vi språkar litet om folk i trak-ten som förr ofta anlitade kyrk-vägen. Det var Ture Jonsson i Ekatorpet, Engdahls i Månshult, Gottfrid i Härsmålen och Karl-son i Björkedal, för att nu näm-na några. Innan Ulrika försam-ling var bildad och gården Nargöl hörde till Malexander så nyttja-des den också av den där boende

kyrkvärden. Han hade lång väg till kyrkan.

*

Så passerar vi den knappt skönj-bara stigen till ödegården Axsjö-hult och är snart framme vid Si-birien. Inte det Sibirien man lä-ser om i geografien, utan den plats där Malexander förr i tiden hade sitt älderdoms hem, vilken har fått just detta namn. Sibirien byggdes enligt protokollen 1863, och användes i trettio år, varefter husen revs. Stenmurarna finns kvar. Mellan dessa växer prydnadsväxter. Ett gammalt frukt-träd har svårt härjats av tidens tand.

— Att man byggde fattigtugan så långt från byn och på en plats dit inte ens fanns körväg berodde på att man ville bli av med fattighjonen i själva byn, berättar kyrkoherde Andersson. I de två rummen — det nordvästra och det sydöstra — fick de efter bästa förmåga försöka klara sig själva. Hur det gick — ja, det kan man undra. Men de som var någorlunda krya fick gå till byn och hämta ut sitt fattighjonde lite

Nytt i Boxholm för bilister

På tisdagen invigs i Boxholm en nyuppförd bilverkstad i anslutning till service- och bilstationsanläggning. Det är AM:s bil AB i Tranås samt Boxholms bilservice som etablerat samarbete och i fortsättningen kommer att bedriva verksamheten under firmanamnet AM:s bil i Boxholm AB.

Den vackra verkstads- och servicestationen vid Parkgatan, vilken fullt färdig kostar cirka 200.000 kr., har uppförts mycket snabbt av byggmästare Tage Thydén. Övriga entreprenörer har varit Nordquists målerifirma, Boxholms elektriska distributionsbyrå och AM:s rör AB.

Ritningarna till servicestationen har utförts av Mobil Olls arkitekter. Distriktschef Lars Orre, Linköping, framhåller att Mobil Oil för två år sedan började sälja bensin i Sverige. I Östergötland har man fått anläggningar i Motala, Vreta kloster, Kisa och Boxholm. I nästa månad står Linköping i tur.

Den tekniska utrustningen är tip top såväl beträffande servicestationen som bilverkstaden. Planlösningen är gjord så att utrymmena för tvättning och smörjning vid behov skall kunna utnyttjas för verkstadsändamål. Personalen beräknas bli cirka åtta man med hr Sven Akerstedt som verkstadschef.

ÖC onsdag 25 mars 1959

AM:s bilverkstad och Mobil Olls servicestation i Boxholm invigdes på tisdagen under festliga former av direktör Stig Carlsson, Tranås. Första kunden fru Dagmar Arnell fick blommor och present. Kunder och övriga intresserade bjöds hela dagen på kaffe i de nya lokalerna. Vidare förekom bilutställning samt filmvisning.

ÖC måndag 23 mars 1959

Boxholms hemträdgårdsförening höll på lördagen årsmöte. Medlemsantalet uppgår till cirka 400 och kassasomslutningen har varit 40.482 kr. I styrelsen nyvaldes hr Karl-Erik Wennerqvist. Ordförande är hr K. A. Quarfort. Till: hr Erik Andersson, som tjänstgjort som besikare i 14 år, överlämnades blommor. Trädgårdskonsulent Eric Lind framförde hushållningssällskapets tack till föreningen för dess framgångsrika arbete. Han besvarade också frågor samt visade ett par filmer. Vidare förekom samkväm samt utlottning av must och böcker.

ÖC onsdag 8 april 1959

Oförändrad utdelning i Boxholms AB

Boxholms AB redovisar för 1958 en vinst av 0,81 milj. kr. (f. a. 1,23 milj.) efter avsättning till skatter med 1,38 milj. (2,13), till investeringsfond med 0,80 milj. (1,20) och till pensionsstiftelsen med 0,50 milj. (1,50). Styrelsen föreslår oförändrad utdelning med 7 proc. Bolagsstämma i Stockholm 13 maj.

ÖC fredag 10 april 1959

Framgångsrikt år för Folkets hus

Föreningen Folkets hus i Boxholm redovisar för 1958 en framgångsrik verksamhet. Antalet medlemmar är 362 och andelskapitalet uppgår till 63.486 kr. Inkomster och utgifter har balanserat på 194.888 kr.

Enligt vinst- och förlustkontot, som balanserar på 47.077 kr., utgjorde den ingående förlusten från 1957 17.627 kr., medan den utgående uppgår till 13.091 kr. Därtill kommer att årets verksamhet belastats med 6.080 kr., som icke fanns upptaget som ingående skuld från 1957. I realiteten har således föreningens skulder under året minskats med cirka 10.000 kr. Som tillgångar redovisas bl. a. fastigheten Folkets hus med 160.175 kr., folkparken med 13.309 kr. och inventarier med 37.274 kr. Bland skulderna märks lån med 149.000 kr. samt andelskapitalet på 63.486 kr. Föreningens fastigheter är brandförsäkrade för 386.000 kr. och taxerade till 268.000 kr.

Under 25 arrangemang besöktes parken av 13.912 personer, vilket innebär ett medeltal på 556. I jämförelse med 1957 innebär det en ökning med 5.300. På biografen har getts 267 föreställningar, som besökts av 38.388 personer. Revisorerna framhåller att då den ekonomiska ställningen inte är tillfredsställande för verksamhetens bedrivande bör styrelsen med uppmärksamhet följa den ekonomiska utvecklingen.

Beträffande folkparkens eventuella öde framhålls i verksamhetsberättelsen att under året har hr Paul Aronsson och Hans Bäcklund fått i uppdrag att utarbeta en driftskalkyl för den planerade nya parkhallen med barnbispisningslokal. Styrelsen uttalar önskemålet att frågan ej förhålls längre, utan det blir ett snabbt beslut inom de kommunala myndigheterna, då parken inte kan drivas mycket längre i dess nuvarande skick.

ÖC tisdag 14 april 1959

Boxholm

Aprilsnö 1912 blev god hjälp för timmerkörare. En uppgift i tidningarna om att snöfall liknande det som den senaste tiden förekommit i södra Sverige inte inträffat sedan de första åren efter sekelskiftet har uppkallat förre lantbrukaren John Andersson, Boxholm, till en gensaga. 1912, då han var bosatt i Bösebo, kom det omkring 20 april massor med snö. Tidigare hade det liksom i år varit rena rama våren. Han minns det såväl därför, att just den vintern hade man 700 stockar kvar utmed Målexandervägen. Timret skulle forslas ned till Eklabo för flottning till Boxholm. Snön kom som på beställning. Under tre dagar lyckades man med hjälp av fyra hästar och lika många körkylor frakta ned 600 stockar. Medhjälpare var fadern Albert Andersson och bröderna Bengt och Mauritz. Regn och solen gjorde emellertid den hastigt påkomna vintern kortvarig och de återstående stockarna fick man köra på vagn.

Svårflirtad

— Månen — än sen då, jag avskyr astronomi.

ÖC måndag 13 april 1959

Boxholms allmänna sjukförsäkringsredovisat för 1958 ett medlemsantal på 4.572, vilket innebär en minskning med 55. Antalet sjukdomsfall pr 100 medlemmar var för enbart sjukvårdsförsäkrade bland männen 15,0 och bland kvinnorna 12,1 samt bland obligatoriskt försäkrade bland männen 56,0 och bland kvinnorna 37,9. Moderskapshjälp har utbetalats i 66 fall. Avgifter och statsbidrag för den obligatoriska försäkringen har beräknats till 162.600 kr. Centralsjukförsäkringsandel i lokal-sjukförsäkringsavgifter för sjuk- och moderskapshjälp har beräknats till 335.063 kr. Kassans utgifter har för sjuk och moderskapshjälp uppgått till 443.304 kr., förvaltningskostnader 43.324 kr., avskrivningar 2.853 kr. och till övriga utgifter 6.188 kr. Förvaltningskostnaderna uppgick till 9,48 pr medlem. Den 31 december uppgick sjukhjälpfonden till 138.697 kr. Överskottet uppgår till 4.615 kr., som tillförts sjukhjälpfonden.

Föreningen Folkets hus höll på söndagen årsmöte. I arvode till styrelsen beslutades 1.400 kr. och till revisorerna 100 kr. Avgående styrelseledamöter omvaldes. Till ny revisor efter hr Karl Mård, som avsåg sig, utsågs brukstjänsteman Sten Ivarsson. Det beslötts göra ett uttalande, i vilket föräldrarna uppmanas tillse att barn under 15 år ej besöker barnförbudna filmer. Förbudet gäller även i målsmans sällskap. Vidare diskuterades möjligheterna att förstärka föreningens ekonomiska ställning. Arbetarkommunens ordförande hr Jörgen Brath påpekade att genom en mindre uttaxeering på veckokontingenten skulle föreningen kunna ges ett betydelsefullt tillskott. Han hoppades saken skulle aktualiseras i samband med planerna på en parkhallsbbyggnad. Överbannmästare Walfrid Gustafsson menade att när föreningen står inför en så stor och betydelsefull sak som den planerade upprustningen i folkparken skall självfallet kommunen göra sin insats men först måste samsamhetsorganisationer, fackliga som ideella, och även privatpersoner visa sitt intresse för saken. Diskussionen utmynnade i ett uttalande till Boxholms FCO att undersöka möjligheterna till ökat ekonomiskt stöd åt föreningen.

Misstänkt

— Jag undrar var mödrar har lärt sej allt sånt där, som dom varnar sina döttrar för!

Framgångsrik verksamhet i Boxholms egnahemsförening

Ett av de äldsta egnahemsområdena i Fällhagen

Få föreningar i Boxholm har under det senaste halvseklut utveckling och trivsel som Boxholms egnahemsförening. Sedan låneförmiddlingen i praktiken upphörde 1944 har den emellertid fått allt mindre betydelse. Så småningom kommer väl föreningen att avvecklas, men även om så sker finns det ändå anledning att inför dess förestående 50-årsjubileum erinra om dess insatser.

Correspondenten har av föreningens mångåriga ordförande, förstmästare Gustaf Visén — numera bosatt i Uppsala — mottagit en intressant skildring om dess verksamhet. Härav framgår, att föreningen bildades 28 mars 1909. Det var 26 personer, verksamma vid Boxholms AB, som utgjorde stommen och inom sig utsåg styrelse m. m. Till bostadsområdet hade bolaget upplåtit den s. k. Fällhagen vid torpet Fällan. Här avstyckades 66 tomter. I oktober samma år hade 28 personer inkommit med ansökningar om lån för tillsammans 76.875 kr. Lånen utlämnades av statens egnahemslånefond, senare benämnd egnahemsstyrelsen. Borgensman var Boxholms AB. Man lät ansöka om lån på 100.000 kr., men man fick endast 10.000 kr. De första låntagarna var: C. J. Karlström, C. R. Qvarfordt, F. J. Kihlgren och J. A. Stenlöf. Och så började villorna resa sig på Fällhagsområdet. Den förste som fick sin bostad färdig var August Bäckman. Egnahemslånefonden hann ej utanordna lånen i den takt bebyggelsen fortskred, men Boxholms AB förskötterade välvilligt verksamheten, så att den kunde hållas i gång. 1909—10 uppfördes 34 egnahem; 1911 37, 1913 41 och 1915 51.

Förutom låneverksamheten hade styrelsen många andra uppgifter att syssla med. Vågar skulle underhållas, ytterbelysning ordnas m. m. Under världskrigets sista år och de därefter följande åren förekom ingen nybyggnad på grund av de starkt stegrade materialpriserna. År 1922 ljusnade läget och tre nybyggen kom till stånd. 1923 upplåt bolaget ytterligare ett markområde i Timmerö om 27 tomter, där byggnadsverksamheten omedelbart påbörjades. Fram till 1929 uppfördes årligen 2—5 fastigheter och samtliga tomter i Fällhagen bebyggdes. 1923 uppfördes en mangelbod i Fällha-

gen, vilken förmån några år senare kom även Timmerö till del.

Frågan om vatten- och avloppsledningar inom Fällhagsområdet hade länge varit aktuell. Då arbetslösheten kom 1932 och statliga och kommunala organ måste träda till framstälde Ekeby sockens arbetslöshetskommitté en önskan om att projektet utfördes som statskommunalt reservarbete. Kostnadsberäkning upprättades, men då riksdagens direktiv för utbetalning av det statliga bidraget lät vänta på sig gick sommaren utan att något blev gjort. I september 1933 var 50 procent av Boxholms manliga befolkning arbetslös, och då kostnaden nu stannade vid 425 kr. per fastighet, plus statliga och kommunala bidrag, beslutade föreningen den 8 oktober att sätta igång företaget. Följande sommar var det slutfört. Tack vare ledningsarbetet kunde de arbetslösa beredas sysselsättning med ca 6.000 arbetsdagar. Många egnahemsägare, som själva var arbetslösa eller äldre personer med begränsade resurser måste tillgripa lånevägen för att finansiera sina andelar. Den solidaritet och offervilja de visade kan vara föredömlig i tider som åter visar tendenser till minskad sysselsättning.

Genom att bestämmelserna för egnahemslånen förändrades 1928 och dessa gentemot affärsbankerna verkade ofördelaktigt blev det allt färre som utnyttjade dessa. När det 1936 upplåts 22 tomter vid torpet Fällan var det endast fyra medlemmar som sökte lån genom föreningen. De sista lånen utanordnades 1944. Under de då gångna åren hade sammanlagt beviljats 86 lån på 328.575 kr.

1929 var samtliga 66 tomter inom det ursprungliga Fällhagsområdet bebyggda. Det 1923 öppnade området vid Norra Timmerö var 1936 ej utbyggt, men trots det lät bruksledningen samma år avstycka 22 nya tomter runt torpet Fällan. 1939 ställdes ytterligare 13 tomter till förfogande. Samma år utökades Timmeröområdet med 24 tomter och i samband härmed kunde hela detta område förser med vatten och avlopp. Boxholms AB har senare i ett flertal repriser ökat tomområdena i Bredgårds-skogen och efter Österskogsåsen. Även i Flemminge avstyckades i mitten av 1940-talet 22 tomter. Under åren 1909—56 upplåts ca 250

tomter för egnahemsbebyggelse.

Genom att Ekeby kommun uppgick i Boxholms köping har det ansetts vara ett rent kommunalt ärende att underhålla, förbättra och utvidga gator och ledningar som tillkommit genom föreningens initiativ. De sista åren har även bostadsbyggandet skett i kommunal regi och de bolagsanställda kan nu för en blygsam insats förvärva serietillverkade egnahem.

Föreningen har haft många framsynta och hängivna män i sin ledning. Endast ett par skall dock nämnas, ordföranden Petter Lindgren och kassören Melcher Bergling. Den nuvarande styrelsen består av Erik Lindgren, ordförande, Ellis Johansson, sekreterare, Harald Andersson, kassör, David Kindstedt, Ivar Forsman, Henry Sjöberg och Nils Hallin.

8C torsdag 3 september 1939

Boxholm

En ny barkmaskin har tagits i bruk vid Boxholms AB:s sågverksanläggning. Maskinen, som är av märket Cambrio och tillverkad vid Söderhamns mekaniska verkstad, är placerad intill sågverket och är avsedd att ta hand om småved och klensvirke. Den barkade veden går genom sågverkets huggmaskin och förvandlas till flis.

Torsdagen den 16 april 1939

Boxholms egnahemsförening pionjär inom verksamheten

Att egnahemsfastigheten är en god lösning av bostadsfrågan det är ett faktum som omkring 300 boxholmsbor tagit fasta på och de första av Boxholms egnahemsbyggare var faktiskt något av pionjärer på området. Den 13 juni 1908 utfärdade kmt en kungörelse angående villkoren för den av staten utövade egnahemslånerörelsen. Boxholms egnahemsförening bildades sedan den 28 mars 1909 av 26 personer anställda vid Boxholms AB.

Den första styrelsen bestod av herr Per Lindgren ordf., Melcher Bergling kassör, August Bäckman sektr., samt Richard Qvarfordt, Alexander Palmqvist, Carl Johan Karlström och Carl Lundberg. Boxholms Aktiebolag, som av olika anledningar också var intresserad av att egnahemsbebyggelse kom till stånd, upplåt ett tomtområde det så kallade Fällhagen, en stenbunden hagmark tillhörande torpet Fällan. Här iordningställdes vägar och dräneras för sammanlagt 67 egnahemstomter i storlek omkring 1.000 kvm. Byggnationen inom området påbörjades redan våren 1909 och den första fastigheten som färdigställdes tillhörde dåvarande övermonstören August Bäckman, sekreterare i föreningen. Enligt kvarvarande handlingar uppfördes huset av byggmästaren David Johansson, Tranås, för ett pris av 3.800 kronor och huset med tillhörande uthus skulle vara fullt färdigt 1 september 1909.

Men August Bäckman var inte ensam om att vilja bygga egnahem. Till oktober månad 1909 hade 28 personer inlämnat låneansökningar på sammanlagt 76.875 kronor för uppförande av egnahem. Ifrågavarande lån förmedlades av statens egnahemslånefond och Boxholms egnahemsförening anhöll där om lån på sammanlagt 100.000 kronor, men i brist på tillgängliga medel fick man endast 10.000 kronor att första gången fördela.

Det blev fyra egnahemsbyggare

som fick de första lånen. Boxholms AB, som stod som borgenär för de statliga lånen förskötterade dock erforderligt kapital för de första lånesökarna och byggnationen kunde hållas igång tills egnahemslånefondens pengar kom nybyggarna tillhanda.

Under åren 1909—1910 uppfördes 34 egnahem i Fällhagen och så småningom blev de 67 Fällhags-tomterna bebyggda och ortens markägare, Boxholmsbolaget, upplåt ett nytt egnahemsområde på 27 tomter vid Norra Timmerö. Detta var år 1923. Timmeröområdet var ej fullbyggt då 22 nya tomter avstyckades intill det gamla området

i Fällhagen och senare har nya egnahemsområden tillkommit såväl i samband med Fällhagsområdena som vid Timmerö och även vid Flemminge och Grebo.

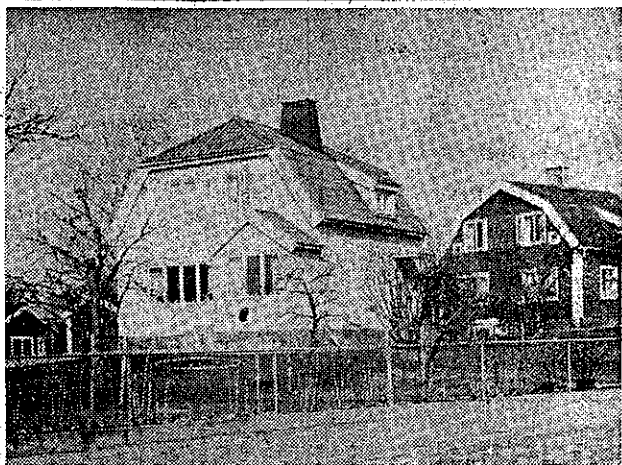
Under åren 1909—1956 upplåts omkring 250 egnahemstomter. Men sedan dess har ju genom den av Boxholms köping bedrivna seriebebyggelsen av egnahem ytterligare ett 50-tal sådana fastigheter kommit till och i Boxholm finns alltså nu omkring 300 egnahemsfastigheter. Genom ändrade bestämmelser förmedlades egnahemslånen sedan 1940-talet av kommunerna och de sista av Boxholms egnahemsförening förmedlade lånen utanordnades år 1944.

Från starten och till detta år hade genom föreningen förmedlats egnahemslån på sammanlagt 328.575 kr. Boxholms egnahemsförening var under många år så att säga ett samhälle i samhället. Inom områdena i Fällhagen och Timmerö svarade föreningen för skötsel och underhåll av vägnätet och gatubelysningen, man anordnade mangelbodar för sina medlemmar och även för utomstående.

Frågan om vatten och avloppsanläggningar

kom tidigt upp till behandling och flera kostnadsberäkningar behandlades av föreningen, som dock ansåg det hela bli för kostsamt. Då arbetslösheten i början av 1930-talet blev allt mer kännbar för Ekeby kommun föreslog kommunens arbetslöshetskommitté att arbetet skulle utföras som statskommunalt reservarbete. Då man med bidrag från staten och kommunen kunde genomföra arbetet för en kostnad av 425 kr för varje fastighetsägare, som för detta pris fick ledningar indragna i respektive fastigheters köksdiskbänkar, beslutade föreningen att arbetet skulle utföras. I oktober 1933 igångsattes detta omfattande arbete som slutfördes den därpå följande sommaren. För Timmeröområdet dröjde det ytterligare några år innan tiden var mogen för vatten- och avloppsledningsdragning.

Genom att Boxholms egnahemsförening ej längre förmedlar några egnahemslån och skötseln av gator och byggnader övertagits av

Den första egnahemsvillan i Boxholm som uppfördes av övermontör Aug. Bäckman. Den har under senare år renoverats, bl. a. är verandan inbyggd och villan reveterad, men exteriören är annars densamma som 1909.

Boxholms köping, har föreningen numera icke några större arbetsuppgifter, man sköter administrationen av de kvarvarande egnahemslänen, de sista tecknades som sagt år 1944.

Den nuvarande styrelsen består av hrr Erik Lindgren ordf. Elis Johansson sekr., Harald Andersson kassör samt David Kindstedt, Ivar Forsman, Henry Sjöberg och Nils Hallin.

Efter 50 års verksamhet är det befoget att ge föreningen en honorär för vad som genom densamma utförts för att ge samhällsborna möjlighet att skapa en bostadsstandard som är föredömlig, vidare kan noteras att under alla de femtio åren har ingen, hur hårda tiderna än varit, försummat att fullgöra sina ränte- och amoriseringsinbetalningar i rätt tid.

De olika egnahemsområdena

inom samhället uppvisar välskötta och trevliga trädgårdar. Men detta är ingenting som kommit av sig självt. Den som i våra dagar vandrar runt i exempelvis Fällhagsområdet kan säkerligen icke ens drömma om hur här set ut en gång. För att citera en av de första egnahemsbyggarna, som nu gått ur tiden, så var det ett område som var fullt av sten och med småsten emellan. Men många, långa och hårda dagsverken har förvandlat detta till ett sommarparadis som Boxholm har all anledning att slå vakt omkring.

Kave.

KLART BESKED

En okänd man kom in i en affär i en skogsby i Härjedalen. Han begärde varor och skogshugargrejer, vilket snart blev till en ansenlig hög på disken. Det var med nöd och näppe han fick plats med allt i ryggsäcken. Innan han gick sa han till handlaren:

— Du lär skriva opp det här, för jag har inga pengar just nu.

— Nä, det tror jag inte, att jag vill, sade handlaren lite förundrad.

— DA lär du försöka komma ihåg det ändå, sade mannen, tog ryggsäcken och gick sin väg.

Förslag till ny stadsplan i Boxholm har upprättats

Byggnadsnämnden i Boxholm diskuterade på onsdagen ett av stadsarkitekt Bertil Thafvells upprättat förslag till stadsplan för Bjursålsområdet. När denna plan godkänns — en del detaljer återstår ännu — kan man tryggt säga att Boxholms behov av tomter för olika slags byggnadsändamål täckts för överskådlig tid framöver. Här ges plats för inte mindre än 300 lägenheter i trevåningshyreshus, 15 radhuslägenheter samt ett sjuttiofemtal egnahem. Dessutom ingår i planen ett större industriområde, tomter för planerade ålderdomshem, skola för lågstadiet samt församlingshem.

På ovanstående modell ses i högra kanten den planerade nya Malexandervägen, vars korsning med Storgatan blir vid Wienerkonsttoriet. Om man följer denna väg från norr mot söder ser man till vänster om vägen inrutade egnahemsområden. Omedelbart till höger blir det radhusbebyggelse och strax nedanför denna det planerade ålderdomshemmet. De stora huskropparna i modellens mitt upptar trevånings hyreshus. Längst i söder slutligen visar modellen det tänkta församlingshemmet strax intill kyrkan samt skolhusbyggnaden för ett planerat lågstadium.

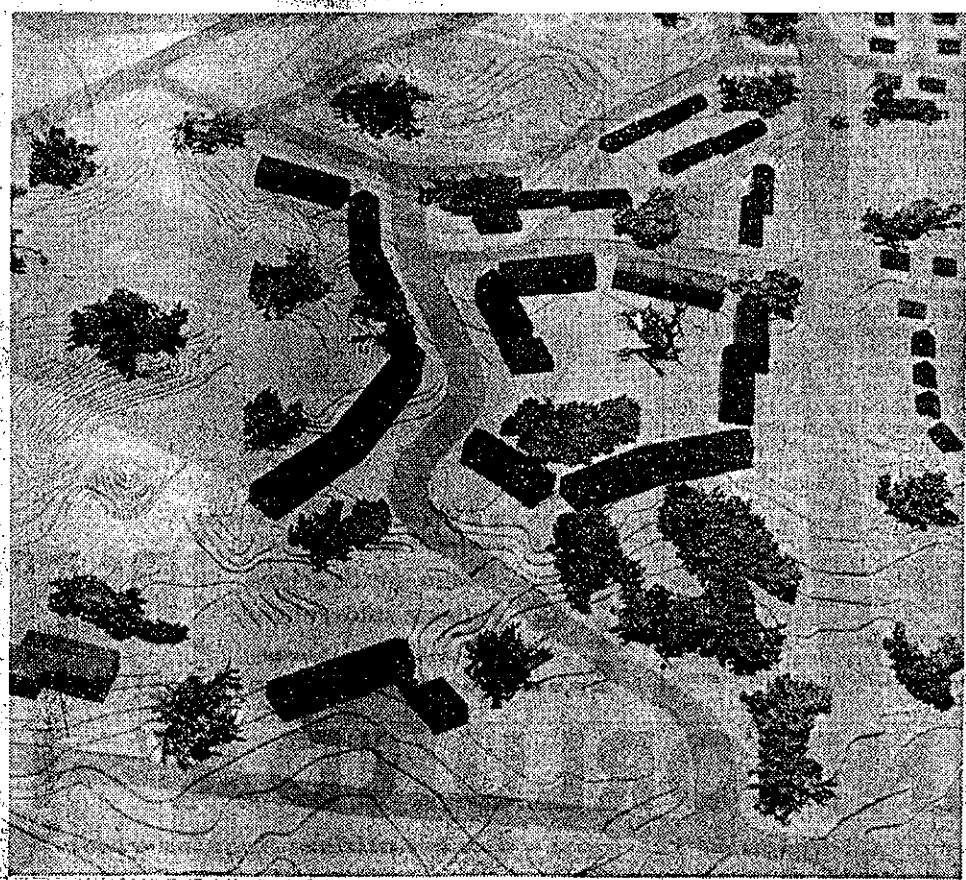
Vid utarbetandet av stadsplanen har jag använt ett nytt system — man skulle kunna säga att det är en rörlig plan, säger hr Thafvells för Correspondenten. De olika byggnadskropparna har inte definitivt "spikats" fast, utan här blir det möjligt att göra vissa ändringar, t. ex. att förlänga en byggnad, utan att för den skull behöva låta omarbetsa stadsplanen.

Oftast händer det ju att när ett byggnadsprojekt äntligen kommer till stånd har något kommit emellan, kanske en ny bättre hustyp, som gör att man måste ändra sig.

När detta arbete är färdigt blir det att omedelbart hugga i med att utarbeta stadsplan för centrumområdet. Det blir en ganska knivig men på samma gång intressant uppgift. Av olika anledningar är det nödvändigt att arbetet kommer till utförande snarast möjligt, slutar hr Thafvells.

Vid sammanträdet diskuterades också det förslag till generalplan över tätorten som stadsplanearkitekt Berndt Nordberg, Linköping, upprättat. Hr Nordberg kommer vid ett senare tillfälle att vid gemensamt sammanträde med kommunalnämnden närmare presentera sitt förslag.

Boxholms köping fick byggnadslov för ny centralskola inom kvarteret Lärjungen 1 och vidare tillstyrktes dispens för målare Nils Sundgren att uppföra ett egnahem.

80 tisdag 15 december 1959—

Boxholm

Metalls avdelning 184 har behandlat arbetstidsförkortningens utläggning under 1960. Det beslöts att arbeta full tid under årets tre första månader, därefter tillämpas fria lördagar. I en frågesporttävling utgick hr Eric Hemming som segrare. NOV-ungdomar utförde en uppskattad Luciatåll.

Jordgubbar och Boxholms II:an

Hans Johnsson, Tranås, och Håkan Ferm, Torpön, var hopp-iland-kallar

Ovanligt fina jordgubbar lockade på fredagstorget i Tranås, men det gav inte hela förklaringen till sardinburkträngseln. Pålitliga timmerbogseraren Boxholm II hade premiärtur för året och strandbor runt Sommen hade embarberat i sådant antal att relingen båg-nade.

Och i detta sommarglada fredagssällskap såg man inte bara bärkasserustade. Många av de gamla med minnen från S/s Carl-

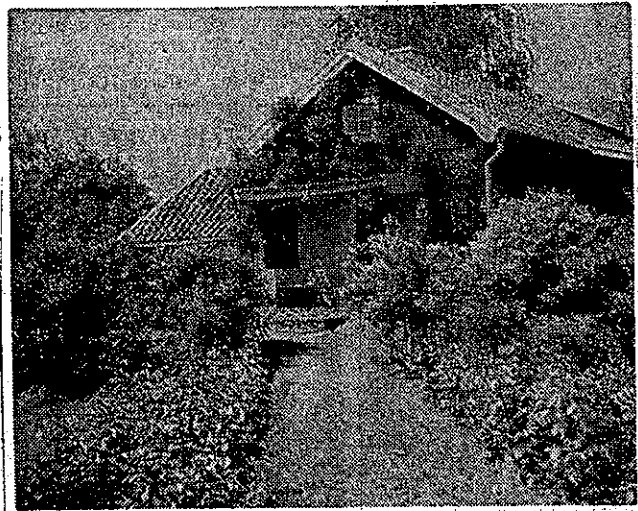
Johan ville återuppliva gamla minnen. Carl-Johan har som bekant degraderats till sommarkafé och maskinen hamnat på Tekniska museet. Men Boxholms II:an är så god som Waxholms I:an. Därför har många gjort till tradition att lediga sommarkdagar packa matsäcksväskan för en sjötur — och årspremiären är alltid en dag för habituerna. Jordgubbar, fredag, Boxholm II, högsommar och torgkommers är ett inpyrt begrepp. En solig tradition.

onsdag 21 oktober 1959

Mjölbytinget

Förverkande av ett vapen tilldrog sig det största intresset i mål om olovlig jakt. En Linköpingsbo hade under ett besök hos sin äldste fader i Blåvik sett tre minskar och dagen efter gick han i gryningen på jakt efter dem, trots att han inte hade någon jakträtt där. Han lånade därvid utan lov och vetskap faderns vapen. Innan han hann lossa några skott blev han upptäckt. Man poängterade emellertid att eftersom det är skottpengar på mink, var han ute i lovligt ärende. Förutom den olovliga jakten omfattade åtalet också olaga vapeninnehav. Han hade emellertid licens för ett precis likadant vapen som det han lånat av fadern. Aklagaren yrkade att faderns vapen skulle förklaras förverkat, vilket svaranden motsatte sig. Även fadern var i den delen av målet åtalad. Han är nämligen skyldig att förvara det på sådant sätt att obehöriga inte kommer åt det. För honom utgör vapnet något av en klenod som är vida värdefullare än vad det reella värdet anger. Aklagaren medgav att ömmande omständigheter förelåg. Med stöd av en specialbestämmelse i vapenförordningen förordnade rätten att vapnet icke skulle förklaras förverkat. Där emot dömdes sonen för olovlig jakt till 30 db.

Blåviks magrasté torp blev prunkande idyll

Med mycken möda har torpet förvandlats till ett stycke sagoland

Bland de många sevärdheterna i det sommarfagra Blåvik hör Knappla till de förnämsta. Knappla är en ryggåsstuga med anor. Ägaren, ombudsman J. H. Axelsson och hans maka Betty, Göteborg, bor där sommartid. Knappla är ett stycke sagorike. Runt den låga rödmålade stugan prunkar tusentals växter från vår till höst.

Mycket arbete, tid och pengar har lagts ner på att skapa detta drömsälle. Knappla är emellertid något mer än en sommarstuga för makarna Axelsson. Själv är hr Axelsson född i Rödhälla, Tranås, men hans föräldrar var båda infödda Blåviksbor. Sedan 1903, då man flyttade från Rödhälla, har Knappla för kortare eller längre perioder bebotts av hr Axelsson och hans familj.

I gamla handlingar kan man spåra ryggåsstugan tillbaka till 1760-talet. På den tiden låg den inte på sin nuvarande plats, utan på själva gränsen till gården Hårdaholmen, som då ägdes av fältkamrer Bergman. Den dåvarande torparen på Sandstugan, som torpet då hette, ansågs emellertid ha för bra jord. Därför gavs det order om att stugan skulle flyttas till sin nuvarande plats, där marken är mycket mager och stenig. Historien förtäljer, enligt hr Axelsson, att när torparen väl fått upp stugan på den nya platsen så hade han ett hårt arbete med att odla upp den magra jorden så han kunde föda sin ko. Långt fram på kvällarna kunde folket i bygden höra hur torparen hölls ute på åkerlapparna och bröt sten. När han kastade stenarna samman i rösen och stengårdsgårdar hördes ett knapplande ljud — därav kom sedan namnet Knappla.

Hr Axelsson omtalar vidare, att Knappla inköptes från Boxholms AB i början av 1930-talet i samband med bolagets omfattande försäljningar. 1935 började anläggandet av den vackra trädgården. Många var skeptiska mot företaget, då man menade att det var

alldeles för mager jord på berg-hällarna. Hr Axelsson lät sig dock inte avskräckas. På den ca 5.000 kvm stora tomten finns nu ett 40-tal fruktträd, 325 rosor och massor av andra växter. Knappla ligger endast ett stenkast från Sommen, ut över vilken man har vacker utsikt. I den lummiga omgivningen hörs dagen lång fåglarnas glada kvitter.

Ryggåsstugan tillbyggdes 1946, då centralvärme, bad och toalett installerades. I den hemtrevliga stugan ryms många rara ting, bl. a. en trebent malmgryta — en gång i användning på Häggarp — och gamla möbler med torpkultur. Thor

8C lördag 9 januari 1960

Boxholm

13 hemsamariter var 1959 anställda i Boxholms köping. 83 personer erhöill hjälp om tillsammans 5.436 timmar.

I barnbidrag utbetalades 1959 375.500 kr. Under sista kvartalet utgick bidrag till 931 barn i 545 familjer.

Seriebebyggelsen i Österskogsområdet påbörjad. Byggmästare Tage Thudén har påbörjat grundarbetet till den nya seriehusbebyggelsen omfattande 23 villor i Österskogsområdet. Hr Thudén omtalar att det delvis blir beroende på vintervädret hur snabbt arbetet kommer att avancera. Till att börja med gör man i ordning ett tiotal tomter och börjar bygga på dessa. Arbetsstyrkan kommer att utökas till 16—17 man. Några villor blir i en- och en kvarts plan med möjlighet att i övre våningen inreda ett par rum och toalett, medan alla övriga blir i ett plan enligt bostadsstyrelsens typhus 113.

8C tisdag 5 januari 1960

Boxholm

Konsum omsatte 4 milj. 1959. blev ett rekordår för Boxholms Konsum, då varuomsättningen översteg 4 miljoner kronor. Under året ökade värdet av omsättningen med 148.028 till sammanlagt 4.000.653 kr., vilket är den högsta i föreningens historia. Ökningen fördelar sig med 36.076 kr. på livsmedelsbutikerna 101.242 kr. på järnvarulagret och 10.710 kr. på textilavdelningen. Största ökningen kommer på december månad med 116.000 kr.

I nöjesskatt inbetalades i fjol 17.236 kr., varav den statliga delen utgör 17.113 kr.

I hundskatt inbetalades i fjol 2.800 kr. för 140 hundar.

Boxholm

Jaktklubben invigde lerduvebana

Harald Björklund, Boxholm, vid en skjutstation

Boxholms jaktklubb invigde på lördagen sin nya lerduvebana. Den är belägen vid Finnhemmet med utsikt över dalen ned mot Svartån. Det var här som ungdomen förr i tiden brukade ta sig en "svängom", varvid kullen gick under namnet "Lustig kulle".

Jaktklubbens ordförande, skogschef Rolf Skärby, hälsningstalade och tackade alla som hjälpt till vid banans tillkomst. Särskilt vänder han sig till de medlemmar som hjälpt till med uppförandet av banan. Han tackade även jaktvårds-konsulent Gösta Stiernspetz och länsjaktvårdare Inge Mörling för råd och anvisningar samt Boxholms AB för dess medverkan.

Disponent Uno Wikling-Johnson förrättade invigningen och lyckönskade klubben till den fina anläggningen. Jaktvårds-konsulent Stiernspetz framhöll betydelsen av att äga en bana som denna. Skyttarna uppövar sin skicklighet i att handskas med sina vapen och träffa rörliga mål. Risken för skadskjutna djur blir på så sätt mindre.

Skogschef Skärby berättar att banan byggts på frivillig väg. Arbetet har gått med rekordfart, endast tre veckor om ca 500 arbetstimmar har det tagit. Tack vare att Boxholms AB skänkt en del gammalt virke samt att medlemmarna arbetat frivilligt har kostnaderna kunnat hållas nere. Banan består av två byggnader, "tor-net" och "lådan". I dessa är kastmaskinerna placerade. Mellan dessa byggnader finns åtta skjutstationer, placerade i ellipsform. Från sekretariatet, den tredje byggnaden, sköts centralt utkastningen av duvorna.

Hr Mörling sköt invigningsserien, 15 skott med 13 träffar. Varje skytt sköt sedan en 15-skottsserie. Segrare blev landslagsmannen Lennart Standar, Linköping. Han hade dock hård konkurrens med L. E. Ohlsson, Skänninge. Båda fick 14 träffar, men vid omskjutningen segrade Standar. Bäste Boxholmsskytt blev Ivar Sjögren, som kom på femte plats. Resultat:

1) Lennart Standar, Linköping, 14 träffar; 2) L. E. Ohlsson, Skänninge, 14; 3) Stig Bremner, Huskvarna, 13; 4) Kjell Tengbom, Tranås, 12; 5) Ivar Sjögren, Boxholm, 11; 6) Lars-Olof Fors, Mjölby, 11; 7) Agne Ottosson, Tranås, 11; 8) Alvar Karlsson, Trehörna, 11; 9) Dane Ottosson, Tranås, 10; 10) Folke Rehnwall, Boxholm, 9.

En kollision mellan två mopeder inträffade på lördagen på Storgatan. En norr ifrån kommande manlig mopedförare körde upp på höger sida av gatan framför en söder ifrån kommande kvinnlig förare. Vid sammanstötningen slog båda i gatan, varvid kvinnan erhöi lättare skador, för vilka hon fick söka läkarbehandling.

8C lördag 19 september 1959

Boxholm

Baptistförsamlingen 80 år

Under veckohelgen firar Boxholms baptistförsamling 80-årsjubileum. Två offentliga möten anordnas på söndagen under medverkan av pastorer G. Behrendtz, H. Rinné och E. Hagberg.

Församlingen bildades den 15 juni 1879 och fick från starten 15 medlemmar. Första styrelsen bestod av predikant E. J. Fernström, trädgårdsmästare J. A. Boklund, stationskarl L. P. Karlsson och stationskarl L. P. Dahlgren. Vid starten hade man god hjälp av utomstående baptistmedlemmar. Verksamheten sköt god fart och tidigt skedde anslutning till såväl Svenska baptistiska samfundet som samfundets östgötadistrikt. Första tiden tjänstgjorde hr August Pettersson, Linköping, och predikant Fernström som församlingsledare. Mötena hölls i ett rum på övre våningen i stationskarl Dahlgrens fastighet — nuvarande Stenbergs foto. Lokalfrågan krävde emellertid en bättre lösning och ledde till att nuvarande Baptistkyrkan kunde invigas 1893. Församlingen hade till en början medlemmar även i Rinna, Trehörna och Åsbo. Efter hand bildades emellertid där egna församlingar.

En omfattande verksamhet har hela tiden bedrivits. Den år 1884 startade söndagsskolan med smält-smed Anders Forsberg som ledare uppehålls alltför. Församlingen har också kunnat glädja sig åt att ha goda talare och sångarkrafter. Tre medlemmar har under årens lopp ingått i samfundets predikantkår, pastorer K. E. Willén, Gustaf Sundgren och Alvar Blomgren. Man har nu ett 75-tal medlemmar och styrelsen består av hrr Karl-Erik Engberg, Yngve Blomqvist, Mauritz Eklund och Eric Östlund.

Planerad seriehusebyggnad. Boxholms köping har inbjudit intresserade att teckna sig för egenhet i en ny seriehusbyggnad. Serien omfattar ett 20-tal hus och till dessa har ett 25-tal anmälningar inkommit, omtalar kommunalkamrer Hans Bäcklund. Även en radhusbyggnad kommer att utföras. Man har fått några anmälningar till dessa, vilket är tillräckligt för att sätta igång projektet. Ytterligare anmälningar kan dock mottas.

8C fredag 4 september 1959

Boxholms AB byllade trotjänare

De hyllade pensionärerna tillsammans med direktör Trygger

11 pensionärer med över 25 anställningsår efter fyllda 23 år vid Boxholms AB hyllades på torsdagen vid en högtidlighet på Bruks-hotellet i närvaro av bolagsstyrelsen och företagsnämnderna. Direktör Carl Trygger tackade i varma ordalag trotjänarna för uppskattade arbetsinsatser. Att man stannat kvar så länge inom företaget tolkade han som ett tecken på att man trivs med bolaget och arbetet och att bolaget trivs med dem. Han överlämnade också bolagets förtjänstchecken och gratifikation till sågverksarbetare Gunnar Peterson, 48 anställningsår, valsverksarbetare Gustaf Sjöholm, 47, sågverksarbetare John Johansson, 45, snickare Karl Lönn, 44, valsverksarbetare David Norrbin, 44, lossningsförmän Karl Örtlund, 42, arrendator Axel Svensson, 33, förrädmästare Filip Wärnberg, 33, diversearbetare Edwin Larsson, 30, gruvarbetare Viktor Johansson, 27, och virkes-intagare Ivar Andersson, 25 år.

Av dessa var hr Karl Örtlund förhindrad närvara. Sågverksarbetare Gunnar Peterson var nestorn i samlingen med 48 anställningsår, tätt följd av valsverksarbetare Gustaf Sjöholm 47.

Jag började arbeta vid bolaget strax efter det jag läst för prästen, omtalar 71-åriga Gunnar Peterson. Man fick börja tidigt på den tiden. Jag har trivts bra med arbetet och arbetskamraterna och det är först i år som jag slutat vid sågverket. Men det hade nog inte blivit nu heller om jag inte råkat fördärva mig i en fot.

Direktör Trygger passade också på att informera företagsnämnderna om bolagets ställning och om konjunktursutsikterna. Han underströk härvid att en fortsatt restriktivitet är nödvändig även om situationen ter sig något ljusare än man kanske väntat. Han påpekade att bolaget i dagarna beslutat göra en stor investering i Kantorps gruvor. Denna investering var nödvändig om driften skall kunna fortsätta. Han erinrade också om att uppförandet av det nya valsverket i Boxholm drar stora kostnader. Det sedan några år praktiserade anställningsstoppet måste tyvärr fortsätta, menade hr Trygger, som emellertid hoppades att den ungdom som härigenom har svårt att få arbete i samhället på allt sätt tar tillvara de möjligheter som finns att utbilda sig inom olika yrken.

Metalls ordförande, hr Gills Augustsson, framförde de anställdas tack till direktör Trygger och bolagsstyrelsen. Han kom också in på svårigheterna att bereda de unga arbete och uttalade förhoppningen att bolagsledning genom sina kontakter skulle medverka till att placera någon kompletterande industri i Boxholm. Vatten- och avloppsfrågor är ordnade. Tomtmark finns och kommunikationerna är goda. Möjligheten att ta emot en industri är därför goda, menade hr Augustsson. De hyllade pensionärernas tack framfördes av hr Filip Wärnberg, Kantorp.

8C fredag 15 januari 1960

Byggnadsnämnden valde på onsdagen till ordförande hr Ernst Holmberg, vice ordförande hr Paul Aronsson och sekreterare hr Hans Bäcklund. Hr Uno Lind valdes till ledamot av brandsyrenämnden och ombud vid mätningförrättningar blev hr Holmberg med hr Aronsson som ersättare. Caltex AB har anhängit om dispens för en serviceanläggning vid Storgatan 1. Framställningen tillstyrktes.

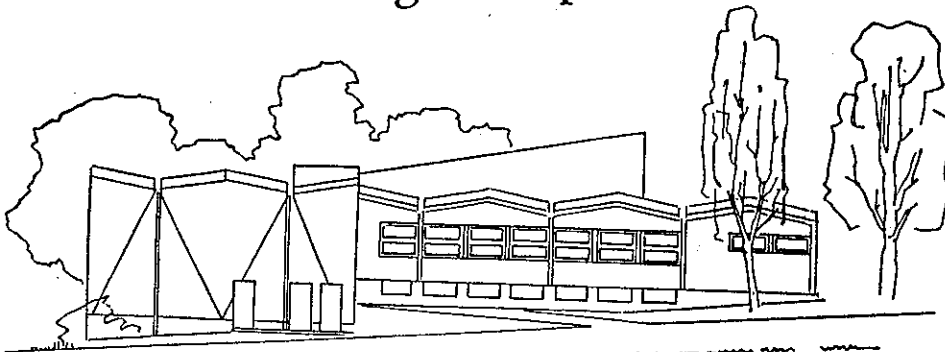
Vadlig framfart. En bilist ställde på torsdagskvällen till med fördelse på Fällhagsvägen. Ett statet revs sönder och en stenstolpe slungades undan flera meter. Förövaren smet från platsen, varför polisen gärna vill komma till tals med personer som sett händelsen.

8C tisdag 16 februari 1960

Boxholm

Livligt på järnfronten i Boxholm. Stor livaktighet råder vid Boxholms bruks järnindustri. Man kör för fullt inom samtliga avdelningar och orderingången är god. Detta har resulterat i en hel del nyanställningar. Överingenjör Hans Nordensten omtalar att 20-talet arbetare anställts sedan 1 januari 1959. En del ersätter pensionerade arbetare, men i övrigt rör det sig om direkta utökningar. För övrigt pågår arbetet för fullt med monteringen av det nya valsverket.

Samordnad byggnad i Folkets park löser många lokalproblem i Boxholm

Byggnadens fasad mot söder enligt en skiss av arkitekten

Den sedan länge diskuterade parkhall-frågan i Boxholm går snabbt mot ett definitivt avgörande. Utredningskommittén har slutfört uppdraget och presenterat två förslag. Det förordade alternativ I innebär en byggnad vid Folkets parkar nuvarande entré omfattande lokaler för matservering, skolbarnsbespisning samt festsal och bekvämlighetsinrättningar för Folkets park. Det är ett synnerligen intressant utredningsmaterial som lägges på kommunalfullmäktiges bord.

Kommittén har anlitat arkitekt Eric Fylking, vilken även ritat tidigare förslag. Alternativ I upptar en byggnadsvolym på 5.600 kbm. Med 120 kr. per kbm. i byggkostnad blir totalkostnaden 675.000 kr., vartill kommer inredning för 75.000 kr. eller tillsammans 750.000 kr. Alternativ II omfattande skolbarnsbespisning och festsal samt bekvämlighetsinrättningar upptar en byggnadsvolym på 4.910 kbm. för en totalkostnad på 656.000 kr.

Kommitténs majoritet framhåller att motivet för en samordning enligt alternativ I är betingat av ekonomiska skäl och önskemål om samhällstrevnad. För att få riktiga beräkningar har man med utgångspunkt från samma grunder upprättat kalkyler även över en matservering vid Storgatan samt en skolbarnsbespisning på skolans område.

Anläggningskostnaden för matservering vid Storgatan beräknas till 207.000 kr., vilket skulle innebära en hyreskostnad på 20.000 kr. årligen. Inkomsterna har upptagits till 126.000 kr. från fasta matgäster och till 18.000 kr. för beställningar eller tillsammans 144.000 kr. Utgifterna har beräknats till 150.325 kr. årligen, vilket skulle innebära 6.325 kr. i underskott.

En särskild skolbarnsbespisningslokal har beräknats kosta 340.000 kr. inklusive inredning. Kapital- och driftskostnaden för denna har upptagits till 132.335 kr., vilket skulle medföra en kostnad av 1.61 kr. per skolmåltid.

Enligt alternativ I har kapital- och driftskostnaderna för matserveringen beräknats till 130.480 kr., för skolbarnsbespisningen till 105.470 kr. och för parken till 27.720 kr. Detta innebär, att man räknar med en administrativ vinst på matserveringen med 13.520 kr., på skolbarnsbespisningen med 6.000 kr. och på parken med 4.000 kr. Skolmåltiderna kommer enligt detta alternativ att kosta 1:36 kr. per styck.

Alternativ II ställer sig betydligt oförmånligare genom att man inte kan utnyttja lokalerna på samma sätt. Detta betygses bl. a. av att kostnaderna för skolmåltid beräknas till 1:59.

Boxholms AB och kommunen satsar vardera 100.000 kr.

I finansieringsförslagen har medtagits beräknat statsbidrag samt utlovats bidrag från Boxholms AB på 100.000 kr. Vidare förutsättes att kommunen satsar motsvarande summa — 100.000 kr. enligt alternativ I och II — samt 54.000 kr. vid en särskild skolbarnsbespisningslokal. Kommittén föreslår att köpingen blir byggherre och att byggnaden utarrenderas, eventuellt till föreningen Folkets hus. I alternativ I framhålls att byggnadsarrendator bör utöver inkomster för matservering och skolbarnsbespisning ha annan inkomst av byggnaden med cirka 30.000 kr.

Vidare uttalas önskemål om att kontakt sökes med Ekeby hembygds- och fornminnesförening för samgående om byggnadens och parkens drift och att flera äldre byggnader inom bruksområdet lämpligen flyttas dit. Slutligen framhålls, att man prövat möjligheterna bygga mindre lokaler, men då man härmed endast skulle vinna 27.000 kr. i kostnader och dessutom få en otillfredsställande lösning, har man inte ansett det rådligt gå den vägen. Man har avslutit sig till arkitekt Fylkings förslag.

Mot kommitténs beslut har rektor Ingmar Almén reserverat sig. Han framhåller att han accepterar tanken på en samordning av lokalfrågorna, men motsätter sig anordningar av föreslagen storlek. Byggnaden bör innehålla lokaler för matservering jämte samlings- eller festsal. Vid behov kan en tillbyggnad ske senare. Vidare framhålls, att det nu är svårt att överblicka lokalbehovet sedan Folkets hus bättre kan utnyttjas och nya skolan kan ställa flera salar och rum till förfogande. Slutligen understrykes att frågan om matservering kräver ett snärt avgörande. Skolmåltiderna kan ordnas provisoriskt, varför tanken på dessa ej bör framtvinga ett förhastat beslut.

Kommittén har bestått av hrr Gullis Augustsson, ordförande, Ingmar Almén, Uno Wikling-Johnsson, Paul Aronsson, Gunnar Peterson och Hans Bäcklund. Thor.

Boxholm

Vid Boxholms bruk blir det ingen extra ledighet jul- och nyårshelgen. Man tar fritt julafton, men arbetar som vanligt i mellandagarna. En extra ledighetsdag får man emellertid 2 januari, då man tar ut den första arbetsfria lördagen för året. Normans konfektionsindustri slår som vanligt igen mellan jul- och trettondagshelgen.

Den aktuella lokalfrågan, Rektor Ingmar Almén framhåller i ett förtydligande till Correspondentens artikel angående samordning av lokalfrågor i köpingen att hans förslag innebär att en byggnad uppföres i Folkets park innehållande en lokal för matservering och en festsal. Festsalen användes för det lokalbehov som finns vid folkparken och i samhället. På förmiddagarna disponeras den för skolmåltider, men blir ledig alla eftermiddagar, kvällar, söndagar och helgdagar liksom hela dagarna under ferietid.

80 onsdag 23 december 1959

Boxholm

Ytterbelysning vid kyrkan i Boxholm. Kyrkofullmäktige beslutade på tisdagen att anordna ytterbelysning i Boxholms kyrka och kyrkogård till en kostnad av 3.800 kr., vartill kommer vissa andra utgifter. Till hela anläggningen anvisades 6.000 kr. Principbeslut fattades om installation av kompletterande uppvärmningsanordning i Boxholms kyrka. I anslutning härtil beslutades överföra 9.000 kr. från medel i innevarande års stat till allmänna investeringsfonden. Kyrkofullmäktige godkände domkapitlets förslag till ekonomisk uppgörelse å ena sidan mellan Ekeby och Rinna församlingar och å den andra Blåviks församling i samband med den kommande pastoratsregleringen. Ledamöterna i kyrkorådet samt revisorerna omvaldes. Till ordförande i kyrkofullmäktige omvaldes kyrkoherde B. Bruzeus samt till vice ordförande landstingsman Filip Eklund.

Unikt tillfälle

— Jag kan omöjligt förefalla er bekant — i kväll är det första gången jag ser ut så här!

KORTARE ARBETSTID ELLER LÖNEHÖJNING?

SIFO:
**VAD FÖREDRAR NI:
KORTARE ARBETSTID ☒
HÖGRE INKOMST? ☐**

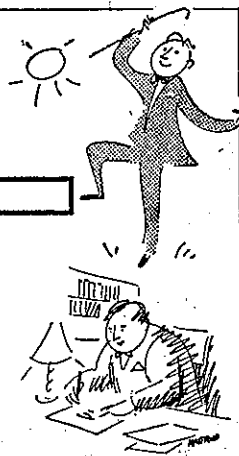
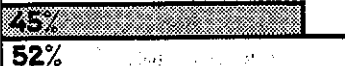
15 - 34 ÅR

35 - 54 ÅR

55 ÅR OCH ÄLDRE

Av en aktuell SIFO-undersökning framgår, att, om yrkesverksamma män får välja mellan inkomsthöjning och kortare arbetstid, de flesta väljer ökade inkomster. Men det är stor skillnad mellan olika åldrar.

Om ni finge välja mellan löneökning och kortare arbetstid, vilket skulle ni då välja? Högre inkomst? Ja, det är vad de flesta svarar: 59 proc. av Sveriges yrkesverksamma män. Men de som hellre vill arbeta kortare tid är många nog, 37 proc. Bland kvinnorna är åsiktsfördelningen jämnare ändå, 51-42. Siffrorna har hämtats ur en landsomfattande frågeundersökning bland 1.400 vuxna personer, utförd av SIFO, Svenska institutet för opinionsundersökningar.

Det är få som inte vet vad de vill i den här frågan, bara en på tjugo.

Som diagrammet visar (det gäller där den manliga opinionen bland de yrkesverksamma), ökar lusten att få kortare arbetstid med åldern, medan å andra sidan önskan om bättre betalning faller. Detta är det tydligaste draget i undersökningen.

Det vore naturligt om ett sådant mönster (det är gemensamt för båda könen) helt enkelt speg-

lade en med åldern stigande inkomstkurva. För kvinnornas del stämmer detta också mycket bra: ju högre inkomst, desto mindre angelägen är man att öka den ytterligare.

Männen resonerar inte riktigt så. Av dem får alternativet inkomsthöjning höga röstetal både bland inkomsttagarna under 8.000 kr, och bland dem som tjänar mer än 20.000, under det att mellangrupperna inte fullt så entydigt satsar på pengarna. Så här ser det ut:

	Årsinkomst kr.							
	—8.000		8.000—12.000		12.000—20.000		20.000—	
Väljer	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.	Män	Kv.
Inkomsthöjning	64	60	58	56	57	38	61	37
Kortare arbetstid	33	27	38	38	39	57	36	62
Vet inte	3	13	4	6	4	5	3	1

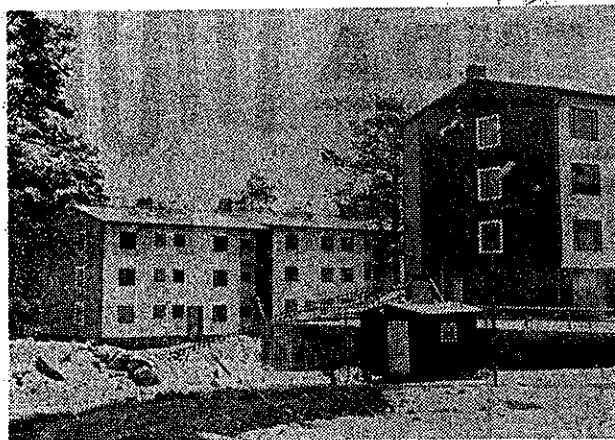
Invärnarna i större städer (Stockholm, Göteborg, Malmö) ser klart oftare till förtjänsten än vad landsborna gör.

SIFO:s intervjuare frågade efter vad man skulle föredra av löneökning eller längre semester. Svarssiffrorna blev mycket närliggande den första frågans. De visade också ett tydligt samband

därmed; de som föredrog löneökning i ena fallet gjorde det i allmänhet också i det andra, och de som hellre ville ha längre daglig fritid än mera betalt skattade också en förlängd semester högre än ökad inkomst.

(World copyright 50 och Svenska institutet för opinionsundersökningar AB)

Riksbyggen ger Boxholm stort lägenhetstillskott

Riksbyggens fastigheter vid Pehr Hannesgatan

Riksbyggens stora fastighetskomplex i Boxholm omfattande fyra huskroppar om tillsammans 93 lägenheter är snart färdigt. Två fastigheter om 48 lägenheter har tagits i bruk och den 1 februari blir en tredje klar för inflyttning. Lägenhetstillskottet blir då nio trerummare och lika många tvårummare. Den återstående huskroppen omfattande 27 lägenheter, därav tre fyrrummare, sex trerummare, nio tvårummare samt nio om rum och kökvrå, skall vara inflyttningsklar i mars.

För att få den nu avsedda etappen klar i tid har det den sista tiden arbetats febrilt. Målarna har t.ex. fått ta såväl kvällar som söndagar till hjälp. Allt har emellertid gått bra, och under lördagen kan man vänta att de första flyttlassen kommer.

En nyhet för Boxholm är att dessa fastigheter, som är uppförda i tre våningar, har fått bärande innerväggar samt lätta ifacksväggar. Samtliga huskroppar har gemensam panncentral samt komplett utrustning för TV, UKV och radio. Fastigheterna har ett fint läge vid Pehr Hannesgatan, mitt emot den nya centralskolan, vilken är under uppförande. Strax intill ligger också landsbanan, där barnen vintertid kan rasa ut ordentligt.

— Vi har lyckats mycket bra med detta projekt i Boxholm, omtalar direktör Ville Andersson för Correspondenten. Redan vid första kontakten märkte vi att intresset för en byggnation av den här typen var mycket stort. Redan första gången fick vi ett 60-tal anmälningar. Av de 93 lägenheterna är det i dag endast en fyrrummare och en trerummare som inte är upptagna. Synnerligen förmånliga entreprenadsanbud har också gjort att de preliminära hyrorna kunnat sättas så lågt som 41-42 kr. pr kvm. Billiga hyror vill självfallet vi liksom lägenhetsinnehavarna att det skall bli. Den låga byggnadskostnaden

är anmärkningsvärd, då man inte kan säga att förhållandena varit särskilt gynnsamma. Beträffande grundarbetet så var detta mycket besvärligt, då det var rena hällberget vi hade att bygga på. Förmodligen tvingas vi företa en höjning av de preliminära hyrorna, men så värst farlig tror jag inte den skall behöva bli.

Direktör Andersson omtalar vidare, att Riksbyggen gärna vill ha till stånd ytterligare byggnadsverksamhet i Boxholm. I höst ämnar man göra en gallupundersökning i samhället för att utröna om det finns intresse för ytterligare insatsbyggen. Blir resultatet positivt kommer man att hos köpingen anhålla om att få inköpa ytterligare tomtmark.

Huvudentreprenör för Riksbyggens fastigheter i Boxholm är AB Byggnadsproduktion, Linköping.

Thor

50 måndag 21 december 1959

En bilist från Boxholm sladdade på söndagsmorgonen i Grebo, Boxholm och hamnade på taket i diket. Föraren klarade sig, men bilen fick en hel del plåtskador.

50 fredag 5 februari 1960

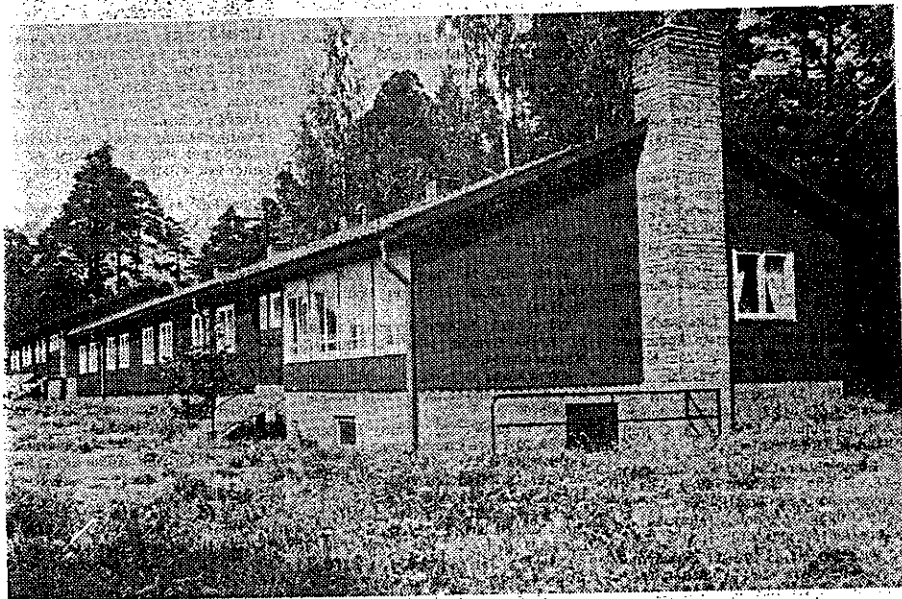
En Lions Club med 16 medlemmar har bildats i Boxholm. Till styrelse har utsetts herr Hans Bäcklund, president, Anders Bäcklund, sekreterare, Lennart Stigfur, kassör, och Kurt Hansen, klubbmästare. Komplettering av styrelsen kommer att ske senare. Invigningen äger rum 9 april. Fadder för den nybildade klubben är Lions Club i Motala.

Skeppsbrott

— Kan ni inte dämpa er radio en smula!

Ovisst om föreningslivet kan få nytta av lokalerna

Manhem är inte byggt i sektioner, och en eventuell flyttning av huslängan kommer därför att bli mycket kostsam såvida nu inte ideella krafter griper sig verket an

Manhem är inte ett sektionsbygge utan har byggts på platsen bräda för bräda. Det har kommunens byggnadsingenjör konstaterat. Därmed är det ovisst om huslängan nedmonteras och flyttas till annan plats. Skall så ske, måste det bli på ideell väg, tror kommunens tjänstemän.

Manhem tjänade en gång i tiden som förläggning för bruksarbetare. Det ägs av Boxholms AB, som vill bli kvitt huset alternativt riva det. Företaget har nämligen ingen användning för det, undantaget dagrummet, som används till vävstuga, har det stått outhyrt i flera år.

Föreningslokaler

Kommunens fritidskontor har sedan länge försökt att få huset till hytta för föreningslivet, och bl a tillfrågat samtliga föreningar om deras behov av lokalerna.

Sedan svaren sammanställts föreslog fritidsnämnden att försöka genomdriva ett förslag om att en del av huset flyttas till skidstugan, medan en annan används till serviceanläggning vid grusplanen och isbanan invid Sporthallen.

Inte byggt i sektioner

Efter att ha undersökt huset tror dock inte kommunens byggnadsingenjör, Lennart Dellerbring, så mycket på det här förslaget. Huset är nämligen inte, som tidigare trots, byggt i sektioner utan har byggts på platsen.

Det betyder, att skall huset monteras ned för att sedan byg-

gas upp igen på annat ställe, så är det ett arbete som måste utföras på ideell väg. Kommunen kommer inte att kunna få råd, menar kommunens byggnadsingenjör och fritidsintendent.

Skidklubben och hockeyklubben?

Ärendet kommer upp på fritidsnämndens nästa sammanträde, men något beslut är då knappast att vänta. Boxholms skidklubb skall först ta ställning till huruvida klubben har möjlighet att nedmontera och flytta en del av huset till skidstugan. Om en annan del skall kunna flyttas till grusplanen och isbanan hänger tydligen på om någon förening, tex hockeyklubben, orkar engagera sig i ett sådant företag.

KARL-JOHAN NORÉN